

Ellen Ripley – den moderna hjältinnan

En fallstudie om karaktärsutveckling

Per Backlund

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Mediekultur
Identifikationsnummer:	10271
Författare:	Per Axel Thomasson Backlund
Arbetets namn:	Ellen Ripley – den moderna hjältinnan – En fallstudie om karaktärsutveckling
Handledare (Arcada):	Thomas Granath
Uppdragsgivare:	
<p>Sammandrag:</p> <p>Examensarbetet grundar sig på en karaktärsanalys av protagonisten Ellen Ripley från de tre första Alien-filmerna. Målet är att göra en djupgående analys över hur karaktären utvecklas, skiljer sig i de tre olika filmerna samt vad karaktärens genusroll har för betydelse för hennes utveckling. För att besvara forskningsfrågorna användes fyra litterära källor som tar upp manusprocessen och främst hur en karaktär utvecklas. Dessutom användes tre Tv-dokumentärer som handlar om filmernas skapelse. Dramats struktur och framåtrörelse visar även om karaktären i filmerna utvecklas parallellt. Filmernas scener har i korta drag beskrivits och analyserats för att se hur Ripleys utvecklas. Därefter har en djupare analys av karaktären sammanställts. Vidare dras slutsatser över hur analyserna besvarat forskningsfrågorna. För att sammanfatta arbetet görs slutligen en kort slutsats kring helheten och det egna arbetet.</p>	
Nyckelord:	Ripley, Alien, varelse, hjältinna, karaktärsutveckling, genus, Thomas Granath, Robert McKee, Christopher Vogler
Sidantal:	58
Språk:	Svenska, Engelska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Mediaculture
Identification number:	10271
Author:	Per Axel Thomasson Backlund
Title:	Ellen Ripley – the modern heroine – A case study about character progression
Supervisor (Arcada):	Thomas Granath
Commissioned by:	
Abstract:	
<p>The thesis is based on the character progression of Ellen Ripley, the protagonist from the first three Alien-movies. The purpose is to make a profound analysis over how the character progress differs in the three separate movies and what impact the characters gender have on her progress. Four pieces of literature, describing the scripts progress and character progression, where used as help in answering the research questions. Three making of documentaries where also used as a valid source of information. A structure of the films dramatic line was used to observe if the character develops in a parallel way. The films scenes are described and analyzed with Ripley's progression in mind. Afterwards follows a deeper analysis of the character. The thesis conclusion answers the earlier research questions. The last chapter is a summary of the thesis and the own input of work.</p>	
Keywords:	Ripley, Alien, creature, heroine, character progression, gender, Thomas Granath, Robert McKee, Christopher Vogler
Number of pages:	58
Language:	Swedish, English
Date of acceptance:	

INNEHÅLL

1	INLEDNING	1
1.1	Syfte och frågeställningar	2
1.2	Metoder och material	1
1.3	Avgränsning	4
2	TEORI	5
3	GENOMGÅNG AV TRILOGIN	8
3.1	Karaktärer	8
3.2	Alien (1979)	9
3.2.1	<i>Scenbeskrivning & scenanalys</i>	9
3.2.2	<i>Karaktärsanalys</i>	15
3.3	Aliens (1986)	17
3.3.1	<i>Scenbeskrivning & scenanalys</i>	17
3.3.2	<i>Karaktärsanalys</i>	29
3.4	Alien 3 (1992)	12
3.4.1	<i>Scenbeskrivning & scenanalys</i>	Error! Bookmark not defined. 2
3.4.2	<i>Karaktärsanalys</i>	44
4	SLUTSATSER	47
4.1	Skillnader i karaktären	47
4.2	Utveckling och mål	48
4.3	Genusroll	50
4.4	Utvärdering av eget arbete	52
	Källor	54
	Elektroniska källor	54

Figurer

Figur 1. Dramats struktur (uppgifter från Granath, 2006).....	7
---	---

Tabeller

Tabell 1. Alien (1979), scenbeskrivning & scenanalys.....	9
Tabell 2. Aliens (1986), scenbeskrivning & scenanalys	17
Tabell 3. Alien 3 (1992), scenbeskrivning & scenanalys	Error! Bookmark not defined.

1 INLEDNING

Alien (1979) är idag en klassisk skräckfilm. Scenen där den lilla varelsen sprängs ut ur en bröstskorg har chockerat de flesta som sett filmen. Men det är inte bara splatter och blod som definierat denna filmserie. För i centrum av all skräck och action står en självständig, stark hjältinna som trotsar faran. Sigourney Weavers tolkning av karaktären Ellen Ripley är banbrytande och ger en ny dimension inom tidigare mansdominerade filmgenrer. I ett inledande kapitel i sin bok *Writer's Journey* beskriver Christopher Vogler hur hjälten, som krigare, vanligen ses som en man (Vogler, 1999, s. xviii). Men filmerna om Ripley visar att det inte längre behöver vara självklart att protagonisten i en actionfilm skall spelas av en man. Under 2000-talet har vi sett mängder av exempel på detta; *Lara Croft: Tomb Raider* (2001), *Resident Evil* (2002), *Kill Bill: Volume 1* (2003), *Kill Bill: Volume 2* (2004) samt *Hanna* (2011). Hjältinnorna slåss och använder fysisk styrka såväl som intelligens för att överkomma sina hinder.

Men den moderna hjältinnan uppstod inte utan en slump. Hon har utvecklats och har även sina rötter längre tillbaka än Ellen Ripley (t.ex. Pam Grier i B-filmerna *Coffy* (1973) samt *Foxy Brown* (1974)). Men det är Ripley som är pionjären. Den första att verkligen lyckas lämna ett avtryck. *Alien*-filmerna har byggt upp en mycket framgångsrik filmfranchise. Historien om *Alien* har gett upphov till flera filmer, den senaste, *Prometheus* (2012), utkom för strax ett år sedan.

Projektet har ett personligt värde för mig som manusstuderande, främst hoppas jag att arbetet kan upplysa mig i olika sätt att utveckla en karaktär och hitta nya dimensioner i dess utveckling. Men *Alien*-filmerna har även intresserat och underhållit mig sedan jag såg den första många år tillbaka. Ellen Ripley är för mig en stark, självständig, innovativ och oberoende hjältinna. En karaktär som klarar allt mot alla odds, utan att bemästra någon fysisk överlägsenhet. En intelligent och modern hjältinna.

1.1 Syfte och frågeställning

Examensarbetets syfte är en grundläggande analys av protagonisten. En karaktär som gör en lång och mångsidig utveckling under tre filmer. Ripley skrivs av tre olika manusförfattare, utvecklas av tre olika regissörer och påverkas av tre olika subgenrer (skräck, action samt thriller) av Science-Fiction. Samtliga faktorer påverkar karaktärens utveckling. Vilka är de väsentliga skillnaderna av karaktären mellan filmerna?

Den andra frågeställningen är hur karaktären inte bara påverkas och utvecklas för varje enskild film, utan över hela historien. Linda Seger beskriver i sin bok, *Making a Good Script Great*, hur karaktärsutveckling är essentiell för att göra en bra historia (Seger, 2010, s. 205). Men hur ser Ripleys utveckling ut för varje film, samt som helhet? Vad är hennes slutliga destination, hennes mål?

Slutligen beskriver jag genusrollerna. Eller snarare Ripleys genusroll. Jag har tidigare ansett att hon är en pionjär för kvinnor inom mansdominerade filmgenrer. Vad är det som ligger bakom det? Är det hur Ripley upplevs av samt upplever de övriga männen i filmerna? Hur definieras Ripleys handlingsförmåga och utvecklig som kvinna? Hur överkommer hon sina hinder, där kanske män med sin fysiska överlägsenhet, traditionellt känns som det naturliga valet.

Dessa följande frågor fokuserar jag på under examensarbetet:

- Hur skiljer sig karaktären i de tre olika filmerna?
- Hur utvecklas karaktären i filmerna?
- Vad är genusrollens påverkan?

1.2 Metoder och material

Karaktärsanalysen grundar jag på de tre första filmerna av en filmserie på sammanlagt fyra filmer där Ellen Ripley är huvudkaraktären. Den fjärde filmen har jag valt att inte analysera och motiverar valet i kapitlet om avgränsningar. Långfilmerna är följande: *Alien* (1979), *Aliens* (1986) samt *Alien 3* (1992). Vidare understryks analysen av tre stycken ”bakom kulisserna”-Tv-dokumentärer; *The Beast Within: Making Alien* (2003), *Superior Firepower: Making Aliens* (2003) samt *Wreckage and Rage: Making Alien*³ (2003). De tar upp allt från filmernas utveckling till den färdiga produkten. Men huvudsakligen har jag fokuserat på frågor kring hur manus, regi och subgenren påverkat karaktären.

Genom att analysera karaktären och försöka få svar på mina forskningsfrågor behöver jag stöda mina teser med litterära källor som behandlar manusarbete, hjältar, protagonister samt karaktärsutveckling. De böcker jag kommer att använda mig av är; Thomas Granaths *Manus och dramaturgi för film* (Granath, 2006), Christopher Voglers *The Writer's Journey* (1992), Robert McKees *Story* (1999) samt Linda Segers *Making a good script great* (2010).

För att förstå och analysera Ellen Ripleys färd, har jag gått igenom samtliga tre långfilmer scen för scen. Jag beskriver scenerna kort samt analyserar dem. Huvudfokus ligger konstant på huvudkaraktären och de frågeställningar jag valt att analysera karaktären med. Även viktiga händelser som bidrar till filmernas framåtrörelse har jag tagit upp.

Vidare skriver jag en mer djupgående analys av karaktären efter scenbeskrivningarna och analyserna. Jag går igenom vad som definierar karaktären och hur hon utvecklas. Men jag tar även kort upp hur filmen och sedan protagonisten från början formats, genom manus, regi samt val av subgenre. Underkapitlen fungerar även som sammandrag.

Jag har valt att använda mig av filmernas dramatiska kurva för att se hur karaktärens utveckling följer den. Därför har jag skrivit ut var filmernas *anslag*, *vändpunkter*, *point of no return* samt *uppgörelse* finns under både scenbeskrivningarna och analyserna.

1.3 Avgränsning

Valet att välja enbart de tre första filmerna i en serie av fyra motiverar jag på följande sett. De tre första filmerna följer Ripleys historia fram till hennes död. Den tredje filmen avslutar ett kapitel genom att låta protagonisten dö. Eftersom detta är Science-fiction lyckas forskare återuppliva Ripley genom kloning i den fjärde filmen. Men genom processen så är inte längre karaktären densamma. Den första delen av den filmen bygger på att ”återuppbygga” Ripley från grunden, som ett nyfött barn. Vidare delar hon och varelsen dna och på så sätt är varelsen en del av henne. Utöver detta så är manusförfattaren, Joss Whedon, inte på något sätt knytten till de tidigare filmerna, vilket de andra manusförfattarna är.

Jag kommer inte att gå in på djupet av vad manusförfattarnas, regissörernas samt subgenrernas inverkan är på huvudkaraktären. Detta skulle man kunna göra tre skilda examensarbeten på. Istället försöker jag se i vilken riktning som de utvecklar karaktären.

Scenanalyserna i tabellerna 1-3 är även utförda i korta drag. Det är inte meningen att de skall sammanfatta en djup analys av händelseförloppet. Detta undersöks i karaktärsanalyserna samt slutsatserna.

Relationen mellan varelsen och Ripley är även ett ämne som kunde fungera som forskningsfråga. Eftersom vi aldrig får reda på varelsens könsläggning kan vi inte veta om det är en kamp mellan olika kön eller inte. Vi vet dock att huvudantagonisten i den andra filmen är varelsernas drottning. En hona som lägger ägg. Men nu syftar jag på varelserna i överlag. Därför har jag valt att inte gå in djupare på den aspekten kring forskningsfrågan om genuspåverkan.

2 TEORI

För att genomföra en karaktärsanalys måste jag först förklara vad en karaktär är och vilka funktioner som den skall uppfylla. Det finns många olika karaktärer i en film, men min analys grundar sig på huvudkaraktären, filmens protagonist. Thomas Granath beskriver i boken *Manus och dramaturgi för film* att det är protagonisten som publiken skall identifiera sig med (Granath, 2006, s. 79). Men Ripley är inte bara protagonist utan även filmernas hjältinna. Hjältinnan är den som skall återställa det kaos som antagonisten skapar (Granath, 2006, s. 80). Men Vogler beskriver vidare att hjältinnan även är anknuten till självupppoffring. Hon skall kunna uppoffra sig själv för andra eller ett högre mål (Vogler, 1999, s. 35).

Vidare beskriver Vogler att hjältinnan måste lära sig att växa (Vogler, 1999, s. 37), vilket innebär karaktärsutveckling. Historians hjältinna är nästan alltid den som vid filmens slut utvecklats mest. Denna utveckling är nödvändig för att överkomma hinder och uppnå ett mål. Seger spinner vidare på idén kring ett mål och huvudkaraktärens drivkraft, som mycket viktig för att historien inte skall bli långtråkig (Seger, 2010, s. 177). Om inte protagonisten är tillräckligt framåtdrivande stannar filmens tempo upp och detta kan vara frustrerande för publiken. En historia måste alltid gå framåt och leda någonstans.

Filmens klimax sker när protagonisten uppnår sitt mål. Men Seger tillägger tre viktiga element för att målet skall upplevas tillräckligt viktigt för tittaren; stor risk, direkt konflikt samt transformering (utveckling) (Seger, 2010, s. 180-181). Dessa tre element kommer man högst antagligen att se upprepade gånger under analyserna.

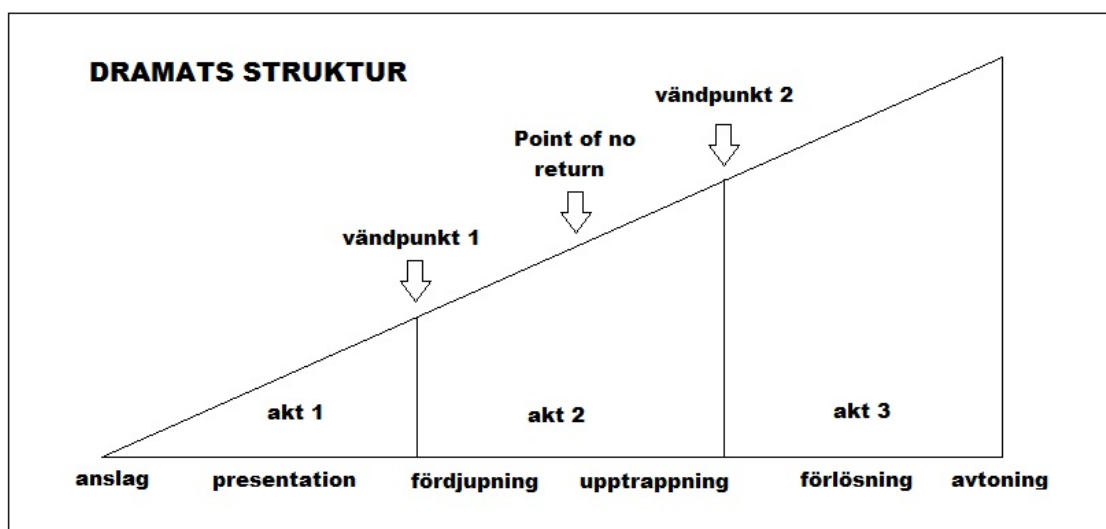
Historien om Ripley handlar till stor del om överlevnad, kampen mellan protagonisten och antagonisten. Döden finns ständigt omkring Ripley. Döden kan vara symbolisk, men i denna filmserie är döden ett verkligt hot. Mötet med döden definierar historiens hjärta menar Vogel (Vogel, 1999, s. 38). Det är hur hjältinnan har att göra med döden, samt hur villig hon är att uppoffra sig själv för ett högre mål eller ideal.

Valet av genus på karaktärerna, främst filmens protagonist, är ett mycket viktigt beslut. Bara genom detta val sätter vi grunden för hur en karaktär allmänt uppfattas. Sedan kan modifieringar ske och karaktären kan givetvis vara kontroversiell. Men publikens för

uppfattning grundar sig först på kön. Är hjälten en kvinna? Varför och vad bidrar det till historien?

Granath menar att de flesta västerländska populärfilmer är uppbyggda på en specifik dramatisk struktur (Granath, 2006, s. 100-104). Det gör även Alien-filmerna. Strukturen visar på filmens framåtrörelse. En film består av tre akter. Den första börjar med ett anslag. Här presenteras i vilken miljö vi befinner oss och vad filmen har för genre. Sedan presenteras huvudkonflikten. I samband med den första vändpunkten börjar akt två där filmen når sin ”point of no return”, vilket betyder att det inte längre finns en återvändo. Den andra vändpunkten lägger grunden till konfliktförlösningen, som sker under den tredje akten. Detta har jag i mitt arbete valt att kalla för *uppgörelse*. Avtoningen avslutar historien.

Jag kommer att använda strukturen för att i scenbeskrivningarna och analyserna utpeka de moment jag finner viktiga att jämföra huvudkaraktärens utveckling med. Exempelvis vill jag veta hur Ripley reagerar eller utvecklas när filmen når sin point of no return?

Figur 1. Dramats struktur (uppgifter från Granath, 2006)

3 GENOMGÅNG AV TRILOGIN

Scenerna, eller snarare handlingen i sin helhet, som jag beskrivit och analyserat bidrar direkt till filmens eller Ripleys utveckling och framåtrörelse. Miljöbilder, interiörer eller exteriörer som farkoster eller planeter väljer jag att inte beskriva eller analysera. Jag lägger även mindre vikt på scener som Ripley inte medverkar i eller inte bidrar till hennes utveckling.

För att ge karaktärens utveckling en förklaring har jag i början av varje kapitel om Ripleys karaktärsanalys valt att lägga ut grunden i korthet för filmerna. Hur har projektet satts igång, vem har skrivit manus, regisserat och utvecklat historien och samtidigt karaktären?

Under scenernas beskrivningar och analyser visar jag var den dramatiska kurvans anslag, vändpunkter, point of no return samt uppgörelse finns för att se om det samtidigt sker en direkt utveckling hos Ripley. De behöver nödvändigtvis inte beskriva en ny målsättning för henne, utan kanske bara visar på hur hon förhåller sig till filmens framåtrörelse.

3.1 Karaktärer

Karaktärerna som jag nämner är många och kan vara förvirrande, inte minst termerna för vilka jag refererar till filmens antagonist, Alien. Därför listar jag följande karaktärer som jag anser vara viktiga och återkommer i de olika filmerna:

Ellen Ripley: Historians protagonist. En hjältinna som från början arbetar på rymdfarkosten Nostromo.

Parasit: Spindelliknande varelse som föds ur ett ägg och planterar en ”chestbuster” (Aliens födelseform) inom ett offer.

Varelsen (Alien): Historians huvudantagonist. En utomjordisk varelse som lever för att döda och fortplanta sig. Den första och tredje filmen presenterar enbart en varelse, medan de är många till antalet i den andra.

Företaget: Firman som Ripley arbetar för. De fattar intresse för varelsen och dess potentiella marknadsvärde inom biologiska vapenindustrin. Historians indirekta antagonist.

De övriga karaktärerna nämns skilt för varje film och det är egentligen bara androiden (robot), Bishop, som återkommer i två av filmerna. Nostromo och Sulaco är namnen på rymdfarkosterna som filmernas handling delvis sker ombord på.

3.2 Alien (1979)

Regi: Ridley Scott

Manus: Dan O'Bannon (story Ronald Shusett)

3.2.1 Scenbeskrivning & scenanalys

Tabell 1. Alien (1979), scenbeskrivning & scenanalys

Scenbeskrivning	Scenanalys
<p>Anslag: Filmen börjar med Titeltextern som uppenbarar sig långsamt i ett planet-system som är okänt för oss. Detta är en fiktiv framtid. I den mörka rymden åker en rymdfarkost fram. En kort text ger oss information om farkosten, Nostromo och dess besättning.</p>	<p>Anslag: Redan från början försöker filmen bygga upp en kuslig stämning av ensamhet och isolering.</p> <p>Under introt så visas Tom Skerritts namn först som huvudrollens namn vanligtvis gör. Sigourney Weavers är först det andra namnet som presenteras. Tom Skerritt spelar farkostens kapten, Dallas.</p>
<p>Presentation av Nostromos inre. Allt är tyst och mörkt. Långa tunnlar och gångar fyller känslan kring total ensamhet. Plötsligt börjar en dator att arbeta för sig själv. Farkostens besättning vaknar från en djup sömn. De är sju till antalet. Ripley är en av två kvinnor ombord. Den första som vi ser</p>	<p>Kanske är det med flit som Ripley inte klart och tydligt ännu presenterats som filmens huvudroll. Eventuellt kan det vara för att vi inte skall veta att det är en kvinna.</p>

<p>vakna är inte själva huvudkaraktären, utan Kane, en av de andra ombord.</p>	
<p>Första presentation av huvudkaraktären sker vid ett matbord. Ripley är en kvinna mellan 30-35 år. Lång för att vara kvinna, mörkt hår. Hon är smal och har inte något fysiskt övertag i jämförelse till de övriga ombord. Ripley har en katt med sig.</p>	<p><i>Filmen lägger inte ännu fokus på Ripley. Medan de andra skojar och talar med varandra sitter hon tyst, smått leendes och dricker kaffe. Hon tar ingen plats och stjälar ingen uppmärksamhet.</i></p>
<p>Kaptenen Dallas uppdateras av farkostens huvuddator, Mother, varför de vaknat ur deras hypersömn och vad deras nya order är.</p>	<p><i>Hittills kunde man tro att Dallas är filmens huvudkaraktär.</i></p>
<p>Första intrycket Ripley gör i filmen är under en scen då farkosten tros ha nått sin destination, jorden. Besättningen kan inte upptäcka vår planet och det är Ripley som konstaterar att de inte är i rätt solsystem.</p>	<p><i>Genast visar hon initiativförmåga då hon upptäcker och konstaterar att någonting inte stämmer. Det nämns aldrig vad Ripleys titel och uppgift exakt är ombord på Nostromo.</i></p>
<p>Senare då besättningen samlas och blir upplysta av kaptenen att farkosten ändrat kurs efter att ha nåts av en eventuell nödsignal på en främmande planet tar Ripley initiativ och frågar kring signalens autenticitet. Är det en signal från en mänsklig källa?</p>	<p><i>Samtliga på farkosten, förutom Ash, är motvilliga att undersöka signalen men det är enbart Ripley som frågar kring dess ursprung. De övriga verkar enbart intresserade av vad de kan få för bonus för det nya uppdraget.</i></p>
<p>Då farkosten landar på planeten får den små skador. Medan Dallas, Kane samt Lambert går ut för att undersöka signalen blir Ripley tillfrågad av Brett samt Parker (farkostens tekniker) kring eventuella</p>	<p><i>Ripley har skinn på näsan och verkar inte överhuvudtaget irriterad över de andra männens lite barnsliga beteende.</i></p>

<p>bonusar för uppdraget. De skämtar, nästan flirtar med Ripley. Men hon står på sig och finner dom roande.</p>	
<p>Senare analyserar hon signalen och anser att den inte är en nödsignal utan en varningssignal, hon vill meddela detta åt Dallas och de övriga, men hennes analys ifrågasatts dock av Ash.</p>	<p><i>Ripley går efter sina instinkter, hon är skeptisk till deras nya uppdrag och det märks. Ash och hans ifrågasättande stör henne.</i></p>
<p>Vändpunkt 1: Dallas och de övriga hittar ett vrak av en främmande rymdfarkost, de går in i vraket och Kane hittar slutligen ett område fullt med stora ägg. Ett av dem kläcks och ut flyger en parasit som attackerar Kanes ansikte.</p>	<p>Vändpunkt 1: <i>Med största sannolikhet har Ripley haft rätt från början. Det främmande skeppet var inte byggt av människor, och signalen var inte en nödsignal. Istället verkar det som om besättningen gått rakt i en fälla.</i></p>
<p>Dallas och Lambert för tillbaka Kane till skeppet. Men så länge de inte är ombord är Ripley näst i befäl. När de vill in till skeppet frågar Ripley vad som hänt Kane. Hon anser inte det säkert att släppa in honom tillsammans med parasiten. Trots att Dallas beordrar henne, vägrar hon göra det. Ash går bakom Ripleys rygg och öppnar dörrarna.</p>	<p><i>Ripley visar en bestämd sida av sig själv. Hon går enligt protokollet och sitt bättre vetande.</i></p>
<p>Ripley och Ash har deras första argumentation kring varelsen. Ripley är den som visar mest intresse och skepticism till Kanes situation samt att en främmande parasit nu är ombord på farkosten. Ripley frågar varför Ash släppte in den, hon påminner honom dessutom att hon är skeppets</p>	<p><i>Ash och Ripley fungerar som varandras raka motsatser, han är den som driver på för att undersöka och närma sig signalen (och sedan varelsen). Ripley är den som försöker undvika att farkosten och besättningen eventuellt blir utsatta för ett främmande hot. Hon är inte heller rädd för</i></p>

<p>kommenderande officer när Dallas samt Kane inte är ombord. Dessutom påpekar hon om standarder som hindrar farkostens besättning för att ta ombord främmande varelser. Stämningen är mycket spänd emellan dom.</p>	<p><i>konfrontationer utan påminner strängt Ash om deras olika positioner.</i></p>
<p>Dallas och Ash undersöker parasiten som lagt sig över Kanes ansikte. De försöker få bort den men misslyckas. Parasiten har syra i blodet som fräter hål i flera av farkostens våningar när den blöder.</p>	<p><i>Parasiten presenteras som mycket farlig och bara dess spindelaktiga utseende ger ett obehag.</i></p>
<p>Efter att parasiten lämnat Kane och dött, undersöker Ash den. Ripley vill genast att de skall göra sig av med den. Ash protesterar. Dallas lyssnar på Ash. Ripley konfronterar Dallas, som undviker henne. Men genom att stänga automatiska dörrar framför honom, tvingar hon honom lyssna på henne. Dallas verkar stressad av Ripley och givetvis parasiten som attackerat Kane. Han menar att han bara följer företags order.</p>	<p><i>Ripley får inget gehör av varken Dallas eller Ash. Men hon ger inte upp utan måste med list få Dallas att öppna sig. Dallas verkar medveten om att hon har rätt, och att han agerat irrationellt.</i></p>
<p>Point of no return: Kane vaknar och tillsammans äter gruppen ett mål mat. Men Kane får plötsligt spasmer och ur hans bröstorg sprängs ut en främmande varelse, en liten Alien. Ash hindrar Parker för att döda den.</p>	<p><i>Point of no return: Då Kanes bröstorg exploderar så är Ripley inte en av de som håller ner Kane. De övriga männen gör detta. Samtliga blir lika chockerade och upprörda över vad de sett.</i></p>
<p>Efter att Kane ”begravts” genom att bli utskjuten i rymden diskuterar besättningen</p>	<p><i>Stämningen inom gruppen är allvarlig och alla är på tårna. Dallas är den som för</i></p>

<p>möjligheterna att hitta och få fast varelsen. De delar på sig i två grupper, Ripley tar täten i den ena gruppen, Dallas i den andra.</p>	<p><i>kommandot.</i></p>
<p>När varelsen har tagit sitt första offer, Brett, samlas besättningen för att omgruppera, Ripley frågar Ash hur de kan fånga varelsen. Ash nämner att varelsen anpassat sig otroligt fort till deras miljö inne på skeppet, men menar att den ännu inte utsatts för temperatur skillnader. Det insisterar Ripley undersöka. Ripley är även frivillig att gå efter varelsen in i ventilations-systemen. Dallas gör det dock själv.</p>	<p><i>De övriga i gruppen fokuserar inte på hur de skall fånga varelsen, utan är försjunkna i tankar och överrumplade av varelsen. Ripley är den som tar initiativet.</i></p>
<p>Efter att Dallas dött är det helt klart Ripley som tar kommandot. Den andra kvinnan ombord, som även haft ett förhållande till Dallas, är vid detta tillfälle på gränsen till hysterisk. Ripley är som lugnet själv. Hon föreslår att de fortsätter jakten på varelsen.</p>	<p><i>Föga oväntat blir Dallas nästa offer. Hans brist på initiativförmåga och beslutsamhet blir även hans fall i tunnlarna. Då varelsen närmas sig honom har han svårt att fatta beslut. Ripley och de övriga är hjälplösa när de via radiokontakt hör hur han till slut förlorar kampen. Att Ripley tar kommandot över gruppen efter detta är en ren självklarhet för samtliga.</i></p>
<p>Ripley konsulterar farkostens huvuddator för att få svar kring varelsen. Hon får reda på att företaget de arbetar för medvetet skickade Nostromo för att plocka upp varelsen och hämta hem den. Ash överraskar henne, och sin förtvivlan ger hon sig på honom. Ash avvaktar men attackerar sedan Ripley, som är klart underlägsen hans</p>	<p><i>Första gången som Ripley verkligen släpper ut sin förtvivlan. Hennes frustration går över Ash som verkar få en snedtändning. Ripley kan inget annat än försöka fly undan honom, och utan hjälp från Parker hade Ash högst antagligen dödat Ripley.</i></p>

<p>fysiska styrka. De övriga hjälper dock Ripley i sista stund och de slår sönder Ash som visar sig vara en robot.</p>	
<p>Ripley inser att Ash var med ombord enbart för att skydda och betrygga varelsens färd till jorden. De reparerar Ash för att fråga honom kring hur de skall bekämpa Alien. Sen bränner de kvarlevorna.</p>	<p><i>Ripley försöker med alla medel få reda på hur de skall kunna göra sig kvitt varelsen. I hopp om att Ash skall kunna hjälpa dom försöker hon använda honom.</i></p>
<p>Vändpunkt 2: Ripley vill att de skall spränga Nostromo och fly i farkostens nödkapsel. Medan de andra hämtar syre för resan, färdiggör Ripley skytteln. Hon märker dock att hennes katt är försvunnen och beger sig av för att hitta den. Under tiden hinner dock varelsen överraska och döda Parker och Lambert. Ripley hör detta över radion men kommer försent till platsen. Skräckslagen ser hon deras döda kroppar och flyr omedelbart från platsen.</p>	<p><i>Vändpunkt 2: Ripley tar sitt största beslut hittills när hon direkt anser att deras bästa möjlighet att överleva varelsen är att spränga farkosten. Hon trotsar heroiskt faran när hon ger sig ut i den gigantiska farkosten för sin katt skull. Ironiskt nog överlever den, men inte Ripleys kolleger.</i></p>
<p>Flyendes från platsen armerar Ripley farkostens självdestruktions sekvens och söker sig till nödkapseln. På vägen blockerar varelsen hennes väg och hon tvingas omstarta sekvensen som ger henne ett par minuter till. Ripley hinner undan explosionen med nöd och näppe.</p>	<p><i>Det tidigare lugn som Ripley ingett finns inte kvar. Istället ser hon panikslagen ut, ensam och underlägsen lyckas hon dock undkomma kontakt med varelsen och fly.</i></p>
<p>Uppgörelse: När allt lags sig och Ripley känner sig trygg ombord på skytteln visar det sig att varelsen smugit sig med ombord. Ripley upptäcker dock den vilandes i</p>	<p><i>Uppgörelse: Filmens klimax sker inne i nödkapseln, där tittaren luras att allting är över. Varelsen överraskar Ripley såväl som publiken. Men istället för att agera</i></p>

<p>skuggan. Även fast hon drabbas av panik, så uppträder hon mycket lugnt och kontrollerat. Sakta sätter hon på sig sin rymd-dräkt, spänner fast sig och öppnar ventillerna så att varelsen sugts ut i tomma rymden.</p>	<p><i>irrationellt gör Ripley raka motsatsen. Lugnt och försiktigt överlistar hon istället varelsen. Hela tiden ser man hur hon försöker undanhålla sin rädsla. När det hela är över och varelsen flyger ut i rymden ser man lättningen hos henne.</i></p>
--	--

3.2.2 Karaktärsanalys

Historien om Ripley och varelsen är påhittad av Dan O'Bannon (tillsammans med Ronald Shusett). O'Bannon är även listad som filmens manusförfattare. Men manuset genomgick stora förändringar av producenterna; David Giler, Gordon Carroll samt Walter Hill. De ansåg de att manuset behövde utvecklas och förbättras. De tog saken i egna händer och bearbetade det från grunden. Den största förändringen var att ändra genus på protagonisten.

Regissören Ridley Scott var vid tiden då han fick arbetet en relativt okänd regissör, med enbart en tidigare gjord långfilm. Men ryktet om hans känsla som visionär gav honom chansen att göra *Alien*. Mycket av hans arbete på filmen ligger även i det visuella, uppbyggandet av känslan och atmosfären. Under själva produktionen var inte personregi hans huvudstyrka. Valet av skådespelare grundades på självständiga skådespelare som inte skulle kräva för mycket handledning av regissören.

Det kan vara en orsak som förstärker Ripleys karaktär som initiativrik och självständig. Att skådespelerskan själv fick utveckla och styra sin karaktär från första början.

Relationerna i filmen är således enkla. Samtliga karaktärer känner varandra från förr, förutom Ash, som är ny ombord på farkosten. Sättet som de umgås med varandra, skämtar och har en god hållning inom gruppen, förstärker Ripleys självkänsla och status.

Samtliga karaktärer är viljestarka och har individuellt fokus. Huvudsakligen följer de rang ombord på farkosten, men gruppen fungerar även demokratiskt. Kaptenen lyssnar på de andra och tar in deras åsikter, de i sin tur följer honom. Ripley är dock den som är

mest intresserad och ifrågasättande på vad deras val kan ha för konsekvenser. Hon föredrar inte att ta risker och förhåller sig skeptisk till det som hon inte känner till. Även om de övriga antagligen håller en liknande linje uttrycker de sällan det lika konkret.

Dallas tyngs tydligt av hans omedvetna agerande som lett till att varelsen kommit ombord. Ash gör inte det, men så är det även hans egentliga uppgift ombord. Ripley är den enda som är misstänksam mot Ash. Därför kolliderar deras viljor flera gånger. Av vad man ser, har Ripley även rätt i hennes misstankar. Faktum är att hennes agerande under filmen alltid visar sig vara i rätt riktning. Skulle hon varit kapten kunde filmen slutat väl, redan i den första akten. Men det skulle vara en poänglös och tråkig film.

De andra karaktärernas misstag behövs för att föra filmen framåt och därför utvecklas Ripley hela tiden. Även om hon lyckas ta sig förbi samtliga hinder på vägen till sitt mål, vilket är överlevnad samt varelsens död, är hon ensam om det. Ingen av hennes kolleger överlever. Men detta försämrar inte karaktären i hjälterollen eftersom filmen aldrig indikerar på att hon skall uppoffra sig själv för de andra. Istället är hon urtypen av den ensamma överlevaren.

Kampen mellan filmens protagonist och antagonist är intressant. Här ställs Ripley mot en klart fysisk överlägsen varelse. Som Ash menar, är det en "perfekt organism" och en överlevande. På så sätt är Ripley och varelsen väldigt vilka, i två olika ändor av spektret. Men varelsen har fortfarande ett fysiskt övertag och det är enbart med list som Ripley kan besegra den. Under filmens lopp misslyckas gruppen att döda den och det är egentligen först då Ripley spränger farkosten som man antar att den dör.

Det visar sig dock att varelsen, på något sätt, smugit sig med i Ripleys nödkapsel. Ripley ställs här för filmens sista hinder. Hon vet att hon inte kan döda den med fysisk styrka eller eventuell utrustning som finns med henne ombord. Istället måste hon försöka överlista varelsen. Situationen skulle kunna beskrivas som den ultimata prövningen för Ripley, som i och med varelsens död, fullbordar sin utveckling. Från att frukta antagonisten och inte våga utmana den, lyckas hon överkomma sin rädsla. På ett slugt sätt och med extrem försiktighet gör Ripley sig kvitt med varelsen som sugts ut i rymden.

3.3 Aliens (1986)

Regi: James Cameron

Manus: James Cameron (story David Giler, Walter Hill)

3.3.1 Scenbeskrivning & scenanalys

Tabell 2. Aliens (1986), scenbeskrivning & scenanalys

Scenbeskrivning	Scenanalys
<p>Anslag: Rymden, nödkapseln från Nostromo flyter kring i det tomma intet. Ripley sover inne i en hypersömn-kapsel. Plötsligt sugs nödkapseln upp till en större farkost. Ett räddningsteam hittar henne.</p>	<p>Anslag: Filmens anslag påminner om föregångarens, en ändlös rymd ligger i bakgrunden där man ser nödkapseln från Nostromo flyta omkring.</p>
<p>När Ripley vaknar senare, svag och desorienterad, ligger hon i en sjukhusbädd på en rymdstation. Ripley informeras kring hennes onormalt långa hypersömn på 57 år. I ett chocktillstånd så utvecklas scenen till en mardröm då en Alien är på väg ut ur henne. När hon vaknar igen är hon i samma bädd, mycket tyngd av de plågende minnena. Den enda tröst hon finner är sin katt.</p> <p>Rent fysiskt, påminner Ripley exakt om sin karaktär från den föregående filmen, sju år tillbaka. Hon ser något äldre ut.</p>	<p>Ripley lider tydligt av posttraumatisk stress och mardrömmarna bekräftar detta. Man förstår att det kommer att kräva mycket för att hon skall utvecklas och komma över sina demoner.</p>
<p>Under ett komplicerat förhör, lett av företaget hon är anställd av, pressas Ripley kring de tidigare händelserna i den första filmen. Hon berättar repeterande om för-</p>	<p>En svår situation för Ripley som har rättvisan på sin sida, men inte tros av företaget. Hon kan inte annat än argumentera mot vad som kan beskrivas som döva öron.</p>

<p>loppet ombord på Nostromo, och dess förstörelse. Företagets anställda köper inte historien kring detta, utan nonchalerar historierna om en främmande varelse till Ripleys förtvivlan. Hon blir dessutom av med sitt pilotcertifikat. Utöver detta berättar företaget att de skickat ut rymdkolonisatorer till den planet där Nostromo plockade upp varelsen. Ripley reagerar stark mot detta.</p>	<p><i>Frustrationen är oundviklig.</i></p>
<p>Vändpunkt 1: Efter att obestämd tid förflutit ser vi Ripley där hon sitter i en klaustrofobisk liten lägenhet och röker. Hon ger ett deprimerat intryck. Hon får besök av två herrar, en från företaget, Burke, samt en militär officer, löjtnant Gorman. Hon stänger dörren framför dem, men öppnar på nytt då de underrättar Ripley att man förlorat kontakten med kolonin på planeten. Företaget, tillsammans med militären skall undersöka planeten ifall problemet kring kontakten visar sig vara allvarligt.</p> <p>De vill att Ripley skall komma med, eftersom hon är den enda som har kunskap kring planeten samt varelsen. Förfrågan förkastas direkt av Ripley. Men efter att hon igen vaknar av ett ryck från en mar-dröm så kontaktar hon Burke. Hon försäkrar sig om att målet med expeditionen är att förgöra varelsen, inte ta den tillbaka levande. Burke ger henne hans ord och</p>	<p><i>Vändpunkt 1: Vi ser de första stegen på utveckling, hon väljer till slut att möta sina rädslor. Karaktärens enda fysiska ändring; Ripley har klippt sig och har medellångt hår.</i></p>

Ripley tar det.	
Uppdraget fortsätter och till näst ser vi en liknande scen från den första filmen då besättningen, nu till majoriteten bestående av militär personal, vaknar upp ur sin hypersömn. Bland karaktärerna finns även två andra kvinnor med, bägge soldater. De ifrågasätter direkt Ripleys närvaro.	<i>Gruppen fryser inte direkt ut Ripley, men det hindrar inte henne från att känna en viss ensamhet och osäkerhet bland alla främmande ansikten. Man ser ett blygare, försiktig drag hos henne.</i>
När gruppen äter sitt första mål märker Ripley att en av besättningen, Bishop, är en android (som Ash från förra filmen). Bishops närvaro gör henne stressad och hon ryter till när han försiktigt försöker närma sig henne.	<i>Ett annat av Ripleys karaktärsdrag som utvecklats från den förra filmens handlingar är den komplexa relationen med androiden Bishop. Hon visar klar och tydligt att hon inte uppskattar hans närvaro, men då filmen fortlöper utvecklar hon sitt förhållande och tillit till roboten.</i>
Under sammanfattningen av uppdraget så ges ett tillfälle åt Ripley för att underrätta soldaterna vad de har att göra med. Ripley är darrig på rösten och soldaterna tar henne inte på allvar förrän hon med bestämd röst berättar hur enbart en Alien dödat nästan hela besättningen på Nostromo.	<i>Ripley är till början i scenen osäker och rädd när hon skall återge historien från den förra filmen, men då soldaterna inte tar henne eller varelserna på allvar så höjer hon sig och visar en helt ny sida av sig själv. En bestämdhet och en pondus finns där plötsligt, vilket soldaterna reagerar på.</i>
Under förberedelserna i farkostens hangar så frågar Ripley, klart lugnare om hon kan hjälpa till på något sätt. Hon visar på en stor lyftrobot och menar att hon har ett certifikat på att använda den. Sergeanten ger henne tillfället och blir klart imponerad av hennes färdighet.	<i>Under hangar-scenen kommer Ripleys lugnare sida fram, en skämtsamhet man inte sett tidigare. Dessutom visar hon för oss en hjälpsam sida och en vilja att vara en del i gruppen. Vi antar att hon annars skulle känna sig otillräcklig, men kan nu visa sig kunna vara till nytta för soldater-</i>

	<i>na, vilka blir charmade.</i>
Under nedsättningen av farkostens landningsfarkost så ser man Ripley klart stressad när hon återkommer till planeten där de hela startade. Soldaterna är istället självsäkra och kaxiga.	<i>Ripley försöker dölja sin rädsla men retas av en soldat som försöker övertyga henne att hon är säker. Hon förhåller sig dock nonchalant till narren.</i>
Avvaktande och spant följer Ripley med, via soldaternas kameror, hur kolonin genomsöks. Ripley känner genast igen hål i strukturen som orsakats av syra från Aliens. Då löjtnanten anser att området är säkrat väljer han att gå in. Ripley menar motsatsen, men Gorman lyssnar inte på henne.	<i>Märkligt nog ger den här scenen, då Ripley kan se den öde kolonin via kamerorna, inte en reaktion som man skulle förvänta sig från henne. Hon följer varsamt med, och trots att allt pekar på att varelser ödelagt kolonin och antagligen lurar i de tomma gångarna påpekar Ripley det inte direkt. Man skulle kanske förvänta sig att hon vägrar gå in och att hon skulle göra allt för att få soldaterna att retirera. Är hon kanske nyfiken på att se mer, eller rent ut av villig att gå in för att förgöra varelserna?</i>
Ripley tvekar att gå in till kolonin då soldaterna eskorterar de övriga till basen. Hicks, en korpral är den som ger henne självförtroende att följa dom.	<i>Ripley verkar lita på Hicks, som skiljer sig från de övriga övermodiga soldaterna.</i>
I medicin-labbet ser Ripley några parasiter som hon känner igen från den första filmen, den som impregnerade Kane med en Alien. De är dock isolerade i vattenbehållare. Hon varnar Burke att inte närma sig dom.	<i>Ripleys varning tas inte på allvar av Burke, men när en av dom försöker attackera Burke är det Ripley som blir mest skrämmd. Traumat sitter kvar.</i>
Under en ytterligare genomsökning av ko-	<i>I director's cut versionen av filmen får vi</i>

<p>lonin stöter soldaterna på en liten flicka. Ripley är den som genast närmar sig henne. Flickan försöker komma undan men Ripley följer efter henne och hittar hennes gömställe där hon lugnar ner henne.</p>	<p><i>reda på att Ripleys dotter gått bort, och här läggs direkt upp en potentiell mor och dotter relation. Ripley är den som bes av soldaterna att ta hand om flickan och hon gör det.</i></p>
<p>Flickan, Newt, svarar inte på löjtnantens frågor kring kolonin och Ripley säger åt honom att lämna henne ifred. Sakta men säkert närmar sig Ripley flickan som berättare hennes namn, Newt. Då Ripley frågar kring hennes familj så berättar hon att de alla dött, vilket chockar Ripley.</p>	<p><i>Vidare utvecklig av förhållandet, Ripley vinner Newts tillit, om än trögt. Newt verkar ha gått igenom någonting fruktansvärt.</i></p>
<p>Soldaterna hittar signaler på en karta var de övriga från kolonin verkar vara och berger sig för att undersöka saken. Stället visar sig vara varelsernas näste i kolonin. Utan förvarning går de in. Ripley iakttar händelserna från fordonet via kamerorna tillsammans med löjtnanten, Burke och Newt.</p>	<p><i>Ripley har ingen inverkan på beslutet. Man ser henne inte förrän gruppen redan är på väg mot nästet.</i></p>
<p>Ripley frågar kring soldaternas ammunition som visar sig vara sprängningsladdade. Hon uppmanar löjtnanten att inte avfyr vapnen då de går in i reaktor-delen av kolonin. Löjtnanten böjer sig för Ripleys varning när Burke även påpekar det.</p>	<p><i>Utän Ripleys imponerande initiativ, skulle reaktorn inte fela och således längre fram i filmen skulle gruppen inte stöta på ett allvarligt problem.</i></p>
<p>Vidare stöter soldaterna på en överlevande från kolonin vars bröstorg sprängs av en Alien. Ripley ser det hela från kameran</p>	<p><i>Hur möter Ripley sin värsta mardröm? I ångest ser hon på då pojkens bröstorg sprängs och en nyfödd varelse visar sig.</i></p>

<p>och återupplever hela skräckscenen från den förra filmen, när Kane dog. Ripley avlägsnar bestämt Newt för att skydda henne från de obehagliga händelserna.</p>	<p><i>Hon tar sig för bröstet som om hon skulle uppleva smärtan själv.</i></p>
<p>Ripley anar något ont och säger åt löjtnanten att beordra bort soldaterna, men han lyssnar inte på henne. När soldaterna attackerar av varelser drabbas löjtnanten av ett chocktillstånd, och det är Ripley som uppmanar soldaterna att retirera. Vidare tar hon saken i egna händer, tar ratten i den bepansrade bilen de befinner sig i och kör efter soldaterna. Gorman skadar sitt huvud och får en hjärnskakning. Det är Ripleys förtjänst att de soldater som fortfarande är vid liv räddas. Flyendes från platsen kör Ripley så långt bort att hon måste lugnas ner av Hicks.</p>	<p><i>Ripley är den enda som upplever faran. Hon trotsar Gorman och går efter sina instinkter. Efter flykten sväller hennes känslor över, hon är nästan oförmögen att stanna.</i></p>
<p>När soldaterna omgrupperar är det Ripley som tar kommandot, hon upplyser om att resten av soldaterna som tagits levande impregneras för tillfället och de inte kan räddas. Vidare uppmanar hon soldaterna att fly upp till moderskeppet, Sulaco, och därifrån bombardera kolonin med kärnvapen. Idén förkastas av Burke, som manar på kolonins pengavärde. Ripley skrattar bort tanken och säger att de kan skicka räkningen åt henne. Med hjälp av Hicks bestämmer sig soldaterna för detta. Ripley uppskattar hans tro på henne.</p>	<p><i>Med Gorman hjärnskadad och sergeanten död tillsammans med majoriteten av soldaterna, är det nu Ripley som tydligt tar kommandot över gruppen. Hicks, som är korpral, är fortfarande den som gör beslutet för soldaterna, men han lyssnar och håller med Ripley. Igen gör hon ett enormt beslut när hon föreslår att de skall spränga kolonin.</i></p>

<p>Point of no return: Men när landningsfarkosten påkallas har en varelse smugit sig in och dödar piloten, vilket får farkosten att störta framför fötterna på den kvarlevande gruppen. De omgrupperar därefter i den redan säkrade delen av kolonin.</p>	<p><i>Point of no return: Moralen hos den strandade gruppen sjunker snabbt, Ripley måste försöka lyfta den.</i></p>
<p>Ripley och soldaterna diskuterar det hopplösa läget. Hon frågar hur länge innan deras undsättning kommer, 17 dagar. En av soldaterna blir mycket upprörd, och det är Ripley som lugnar ner honom. Hon påpekar att Newt överlevt längre än det utan varken vapen eller träning. Ripley för initiativet vidare och ber efter ett blueprint av kolonin så de kan isolera sig.</p>	<p><i>Rädslan som funnits hos Ripley är som bortblåst och det är istället soldaterna, kaxiga förr, som är ostabila. Rollerna är ombytta.</i></p>
<p>När gruppen förseglar in sig, får Ripley en sändare av Hicks, som han kan hålla reda på hennes position. Gesten lutar mer åt ett romantiskt håll än en kontrollerande åtgärd och Ripley finner det småroligt när hon skrattar åt Hicks som han säger att ”det inte betyder att de är förlovade”.</p>	<p><i>Från filmens början är det Hicks som varit den som lyssnat och varit uppmärksam på Ripley. Hon har även uppskattat hans tillit och den, förutom Newt, som Ripley känt sig trygg kring. Filmen bygger inte upp ett romantiskt förhållande mellan karaktärerna utan snarare en vag vinkning mot det.</i></p>
<p>Man ser direkt hur Ripley utvecklat sitt förhållande till Newt, hon bär på den lilla flickan och tockar in henne i en av labbets sjukhussängar. Hennes moderskänslor finns klart och tydligt kvar. Hon ger även Newt sin sändare och lovar att aldrig överge henne.</p>	<p><i>Ripley lever upp till en ny roll, då hon omhändertar Newt, som en mor skulle.</i></p>
<p>Till näst diskuterar Ripley med Bishop va-</p>	<p><i>Ripley anar att löftet hon tidigare fått av</i></p>

<p>relsernas förökning och varifrån de kommer. Bl.a. kring äggen och vem som lägger dem. Ripley säger distinkt till Bishop att eliminera de exemplar som han studerat, men Bishop menar att Burke, mannen sänd från företaget, vill att de tas med tillbaka till jorden.</p>	<p><i>Burke inte är värt någonting. Hon väljer att konfrontera honom.</i></p>
<p>Ripley konfronterar Burke och ser honom för vad han är, en skurk. Burke hänvisar till parasiternas värde för biologiska vapendivisionen. Men Ripley tycker att han är galen och säger att hon kommer att stoppa hans planer på att smugla in parasiterna till jorden. Dessutom tar hon upp hans inblandning i kolonins förödelse. Burke var den som utan förvarning gav kolonisterna tipset om vraket därifrån varelserna kom. När Burke skyller ifrån sig ryter Ripley till och trycker upp Burke mot väggen, hon säger att han inte kommer att komma undan med vad han gjort. När Burke säger att Ripley gör honom besviken gläds hon av det.</p>	<p><i>Filmens antagonist, förutom uppenbart varelserna, är Burke. När Ripley kommer på honom tar varken han eller hon lätt på konfrontationen. Deras två viljor kunde inte vara mer olika. Man ser besvikelsen och frustrationen i Ripley.</i></p>
<p>Vändpunkt 2: Situationen tar igen en vändning för det värre när Bishop informerar gruppen om en nödsignal från en av kolonins reaktorer, enligt hans beräkningar så har de fyra timmar på sig att fly undan en ödeläggande explosion. Då de övriga är tysta eller sarkastiskt deprimerade så pressar Ripley dem på nödlösningar. Hon frå-</p>	<p><i>Vändpunkt 2: Allt efter att situationen förvärras tvingas Ripley att ta mer initiativ. Hon beundrar även Bishops mod.</i></p>

<p>gar kring den andra landningsfarkosten på Sulaco, men får negativ respons. Igen försöker hon att gruppen skall komma på ett sätt att få tag i landningsfarkosten. Bishop är den som slutligen måste reparera kolonins sändare för att manuellt styra ner farkosten. Ripley ser hur Bishop är en total motsats till Ash.</p>	
<p>Under ett hopplöst och stressat ögonblick manar Ripley Hicks att inte låta henne bli impregnerad med en varelse. Han garanterar henne att han inte tänker låta någon av dom bli det. Sedan visar han sitt vapen och utbildar Ripley hur det fungerar. Till början blir hon nästan skrämmd av det hårda sättet han för det på, men efter en stund känner hon sig självsäkrare och frågar honom kring vapnets övriga funktioner.</p>	<p><i>Ripley visar sig stark genom att hellre välja en kvick död än en då hon blir tillfångatagen. Vidare utvecklas hon från den nästan pacifistiskt vapenrädda karaktären hon tidigare varit, till kvinna som med alla medel kan klara sig själv.</i></p> <p><i>I dokumentären bakom Aliens berättar Sigourney Weaver, själv pacifist, om just denna utveckling för hennes karaktär, som hon först var emot.</i></p>
<p>Ripley möter Löjtnant Gorman som nu vaknat upp från sin hjärnskakning, han försöker något skärrat att be henne om ursäkt, men Ripley säger iskallt åt honom att glömma det hela.</p>	<p><i>Även fast Ripley inte håller nått agg mot Gorman, så väljer hon inte heller att direkt förlåta honom. I den här situationen kunde hon lika gärna uppträtt arrogant och skyllt förlusterna på honom men hon är större än så och går vidare utan att klandra honom.</i></p>
<p>I labbet hittar Ripley Newt under sängen sovandes, hon lägger sig försiktigt intill henne. Då Ripley vaknar ser hon att behållarna som de två levande parasiterna varit i ligger tomma på golvet. Sakta väcker hon Newt och säger att hon skall vara tyst. När</p>	<p><i>Det här blir Ripleys första prövning som action hjältinna. Hon kastas utan förvarning in i situationen. Igen är det med list och varsamhet som hon lyckas ta sig förbi hindret. Någonting som inte en ointellektuell eller initiativsaknande karaktär</i></p>

<p>Ripley tjuvkikar bakom sängen attackerar plötsligt en av parasiterna henne. Hon välter sängen över och flyr med Newt mot dörren som är låst. Ripley försöker göra allt för att slippa ut, slå sönder glaset eller fånga videokamerornas uppmärksamhet, utan att lyckas. Som en sista utväg utlöser hon brandalarmet och soldaterna rusar till undsättning. Men förrän de kommer hinner en parasit överrumpla Ripley och hon lyckas med nöd och näppe hålla den borta tills Hicks räddar henne. Flämtandes efter andan säger hon att Burke står bakom detta.</p>	<p><i>kanske skulle klara av. Visst får även Ripley hjälp av de övriga när de upptäcker brandalarmet och Ripley vid det laget redan kämpar mot en parasit som fastslagit sig runt hennes hals. Men vi kan anta att utan Ripleys snabba tänkande hade både hon och Newt blivit impregnerade med varsin Alien.</i></p>
<p>Ripley, fortfarande chockad och återhämmande, berättar hur Burke planerat att få hem två varelser, impregnerade i henne och Newt. Burke skrattar bort det hela, men soldaterna tror inte på honom. Just då de tänker avlägsna honom från gruppen, trots Ripleys motsättning, går strömmen. Soldaterna tar position utanför rummet men retirerar då de tar upp flera signaler från varelser, vilka närmar sig trots att soldaterna inseglat området. Slutligen inser Ripley att varelserna är i gångarna ovanför dom och tittar sakta upp. När Hicks kontrollerar attackerar varelserna. Soldaterna förgör allt de ser, men mer varelser svärmar in. Ripley tar Newt och drar sig tillbaka. Något obekvämt och klumpigt får hon användning av vapnet. De överle-</p>	<p><i>Besvikelsen är fulländad hos Ripley då hon genast insett vem låg bakom mordförsöket. Burke är den skyldiga och hon berättar varför för soldaterna, som inte tror ett ord av vad Burke säger. Trots detta vill inte Ripley att Burke offras, hon må inte vara förlåtande, men heller inte hämndlysten. Dock avbryts de när varelserna attackerar och nu, med vapen i hand, ser vi Ripley i action. Hon tvekar inte en sekund och stoppar hotet mot henne och Newt. När de flyr in i tunnarna tror Ripley hän-givet på deras guide, Newt.</i></p>

<p>vande söker skydd bakom en dörr medan Newt drar med sig Ripley in i tunnelsystemet, de övriga följer efter.</p>	
<p>När en explosion går av i tunnarna faller Newt ner i en kloak. Desperat försöker Ripley fånga henne men hon lyckas inte. Ripley manar Hicks att fortsätta leta efter Newt med hjälp av sökaren hon tidigare gett Newt.</p>	<p><i>För Ripley blir Newt fall ett personligt misslyckande och hon vägrar ge sig.</i></p>
<p>Tillsammans hittar de Newts signal och henne i kloakerna, men då de får upp gallret kidnappas Newt av en varelse. Ripley vägrar ge upp hoppet och menar att Newt fortfarande är vid liv. Dock skyndar Hicks, den sista av soldaterna som är vid liv, bort med Ripley när de övriga varelserna närmar sig.</p>	<p><i>I äkta skräckfilms manér kämpar Ripley och Hicks mot tiden då de ser hur de övriga varelserna närmar sig deras position. Men ingen av dem ger vika förrän de bevisligen inte hinner få tag i Newt när hon bortrövas.</i></p>
<p>Hicks skadar sig och Ripley måste stöda honom ut till Bishop och den nyligen landande farkosten. Hon säger till Bishops förvåning att de inte ännu skall fly.</p>	<p><i>Hicks hjälplöshet efter skadan ger Ripley möjligheten att ensam gå efter Newt. Bishop blir förvånad över Ripleys intentioner att återvända men följer hennes ord.</i></p>
<p>Ett montage där Ripley förbereder sig ombord på farkosten visar hennes nya tuffa sida. Hon plockar ihop diverse utrustning och vapen hon kan hitta och förbereder sig medan Bishop flyger in mot varelsernas näste. Förrän hon ger sig av ber hon Hicks att inte låta Bishop åka iväg utan dom (Newt och Ripley). De tilltalar även varandra vid förnamn.</p>	<p><i>Som fullständig actionhjältinna tar Ripley sin nya roll på fullt allvar. Vapnen och utrustningen hanteras som hon varit en soldat från första början. Hennes mål är kristallklart, trotsa faran för att hitta Newt.</i></p>

<p>Ripley åker ner med en hiss mot bottenvåningen där hon skall hitta Newt. Allt medan reaktorn blir ännu mer instabil tar hon sig mot Newts signal, varsam vid varje hörn. Då hon slutligen kommer fram till signalen har den lossnat från Newts arm och i desperation faller Ripley chockad ner till marken.</p> <p>Men plötsligt hör Ripley Newts skrik och skyndar sig instinktivt efter den. I grevens tid räddar hon Newt från en parasit och omfamnar henne. Hon lyfter upp flickan och de beger sig i hast tillbaka.</p>	<p><i>Vad som närmast kan anses som ett självmordsuppdrag, tar Ripley sig orädd vidare in i nästet. När hon hittar Newts signal blir hon förkrossad, men repar sig genast då hon hör Newts skrik. Som en mor sätter hon i full fart efter ropen och kommer till Newts undsättning.</i></p>
<p>På vägen springer Ripley rakt in i varelsernas näst, där deras drottning lägger ägg. I en ”Mexican standoff” hotar Ripley att bränna upp alla äggen om drottningen inte låter dom gå. Men efter att ett av äggen kläcks gör Ripley verklighet av hoten. De tar sig tillbaka till hissen och åker upp, med drottningen hack i häl.</p>	<p><i>Filmens klimax är konfrontationen med huvudantagonisten, drottningen. Två mödrar som är måna om sina barn. Ripley är skoningslös när hon inser att drottningen försöker lura henne.</i></p>
<p>Väl uppe på plattformen syns Bishop och farkosten inte till. Då drottningen kommer upp med en annan hiss, dyker Bishop upp och Ripley och Newt hoppar ombord. Tillsammans ger de sig av då kolonin sprängs i bakgrunden.</p>	<p><i>Det hopplösa situationen fyller Ripley med ångest. Men hon vägrar trots allt att ge upp hoppet.</i></p>
<p>Ombord i Sulacos hangar tackar Ripley Bishop, som i sin tur ber om ursäkt för att han skrämde dom med sin frånvaro. Men strax blir Bishop attackerad av drottningen</p>	<p><i>Ripley är ödmjuk och tacksam inför Bishop, något man kanske inte förväntat sig från början av filmen. När drottningen tar sikte på Newt, fångar Ripley utan fruk-</i></p>

<p>som tydligen följt med landningsfarkosten upp till farkosten. Hon sliter Bishop i två stycken och tar sikte på Newt. Men Ripley fångar drottningens uppmärksamhet och säger till Newt att gömma sig. De springer båda skilda vägar och Ripley undkommer till en annan avdelning.</p>	<p><i>tan dess uppmärksamhet, trots att hon är chanslös mot monstret.</i></p>
<p>Uppgörelse: Drottningen letar efter Newt då Ripley återvänder, opererandes lyftroboten som hon tidigare använt. Giganterna slåss och Ripley lyckas till sist kasta ner drottningen och sig själv i en lucka som leder ut till rymden. Sakta klättrar hon ut ur maskinen men kommer inte långt förrän drottningen tar fast hennes ben. Som en sista utväg hänger Ripley fast i en stege och öppnar luckan. Drottningen sugts ut och Ripley klättrar upp till hangaren där hon stänger igen luckan och omfamnar Newt.</p>	<p><i>Uppgörelse: En sista strid mellan filmens två kvinnliga huvudkämpar utspelar sig i hangaren där Ripley igen visar prov på sin intelligens och initiativförmåga.</i></p>
<p>I sista scenen förbereder sig de för hyper-sömn och tillbakaresan. Ripley uppmanar Newt att drömma.</p>	<p><i>Äventyret slutar gott för Ripley och Newt. En lättnad och glädje finns hos Ripley, någonting vi inte upplevt tidigare under filmen.</i></p>

3.3.2 Karaktärsanalys

Den andra filmen i trilogin är både skriven och regisserad av samma person, James Cameron. Han valde att följa originalskaparnas historia och därför är världen desamma som i föregångaren. Två år innan hade han gjort *Terminator* (1984), som gjort stor succé. Det är en av orsakerna till att han kunde skriva manuset och filmstudion förhöll

sig positiva till uppföljaren. Producenterna från *Alien* (1979) var enbart med i själva utvecklandet av historien, och fungerade som exekutiva producenter.

Ripleys utveckling i filmen följer en logisk och relativt enkel linje. I början av filmen är hon fortfarande hämmad av sin tidigare erfarenhet med varelsen, men när filmen går framåt utvecklas hon och kommer över sina rädslor. Det är karaktärens första målsättning. Att möta sina demoner. Från filmens andra akt till slutet får Ripley en parallell utveckling, som vårdare och omhändertagare av Newt. För att ge en lättare förklaring till hennes moderskänslor finns det dessutom en scen i början av filmen (i Director's cut-versionen) där man får reda på att hon haft en dotter som gått bort under den långa tidsperioden mellan filmerna. Saknaden tyger henne och därför blir Newt viktig för henne.

En stor skillnad från den första filmen är när Ripley och de övriga vaknar upp på Sulaco efter deras resa till planeten. Här ställs hon i en helt främmande miljö, med helt främmande människor, till skillnad från tidigare ombord på *Nostromo*. Gruppen består främst av soldater från en rymd-marinkår samt Ripley, Burke och Bishop.

För att medvetet lägga en vägg mellan karaktärerna, valde regissören att låta skådespelarna som spelar soldaterna träna och utbildas tillsammans, skilt från de andra, före produktionen startade. På så sätt verkar soldaterna mer sammansvetsade och genuina, samtidigt som de är mera avlägsna till Ripley.

Bland soldaterna finns det tre övriga kvinnor, av vilka två redan i början ifrågasätter Ripleys närvaro. Männerna är istället likgiltiga och fokuserar inte på henne. Enbart Hicks är nyfiken på Ripley.

I början möts Ripley inte med mycket respekt, hennes historia om varelsen skrämmer inte soldaterna. Hon måste istället visa en bestämdare sida av sig själv för att bli tagen på allvar. Under scenen då soldaterna förbereder i sig hangaren vinner hon förtroende när hon kan visa sig vara till nytta för gruppen.

Vidare när gruppen landat på planeten och gått in i kolonin märker soldaterna att Ripley inte hittat på historien om varelsen då de ser hur kolonin blivit ödelagd. Istället för att vara kaxiga och skämtsamma förändras deras attityd. Men Ripley har inte alls gehör,

den mycket envisa och trångsynte löjtnanten vägrar ta Ripleys råd. Upprepande försöker hon förespråka varsamhet hos soldaterna.

När soldaterna går in i ett bakhåll och blir överrumplade kan Ripley inte längre hålla sig utanför handlingarna. Hon tar så saken i egna händer och räddar de överlevande soldaterna. Det är en tydlig utveckling för karaktären som handlingskraftig. Ripley har från första början alltid varit initiativrik, men inte behövt fatta större beslut på egen hand när hon varit underordnad någon annan.

Med Gorman borta känns Ripley som ledare för gruppen ganska naturlig. De övriga ställer sig snabbt efter hennes vilja. Hicks fungerar som ledare för soldaterna men lyssnar troget på Ripley. Burke är den som ställer sig emot Ripley, och hon märker snart vad hans intensioner egentligen är. Hans karaktär påminner om Ash från den tidigare filmen. Någon som hela tiden arbetar emot Ripley, för företaget och varelsens betryggande. Dock är inte Burke lika skrämmande som Ash, han saknar styrka och Ripley ser därför honom inte som ett hot.

Relationen mellan Ripley och Hicks antyder vagt på ett romantiskt förhållande, även om det aldrig egentligen utvecklas till det. Det förstärker dock bandet emellan dem, och tillsammans med Newt är de, om för en kort stund, som en liten familj. Hicks är även den enda soldaten som överlever.

Ripley utvecklar även en annan sida under filmens lopp. Hon mognar sakta men säkert in som en actionhjältinna. Från att inte röra mer än en eldkastare i den tidigare filmen kan hon hantera vapen som vilken annan soldat som helst. Utan fruktan störtar hon in i varelsernas näst för att hitta Newt. Det är en stor skillnad från den föregående filmen då hon inte törs konfrontera varelsen i en mörka tunnlar ombord på Nostromo. Då hon där drabbades av rädsla och ångest visar hon nu att hon kan ta vara på sig själv.

Klimaxen är när hon stöter på drottningen, en gigantisk Alien, under två olika dueller. Bägge gånger är Ripley utan fruktan, hon står på sig, ser döden i vitögat, utmanar. Hon är en helt annan person än i början av filmen, för att inte tillägga från den första filmen.

Mycket av Ripleys nya, tuffa sida härstammar från filmens subgenre. En actionfilm är inte traditionellt uppbyggd för att skrämma publiken. Istället förmedlar hon styrka och mod i en ny sorts hjälteroll. Färdig att kunna överkomma ett hot med alla medel, för att

uppnå sitt mål. För att karaktären skall kännas trovärdig har Ripley gradvis utvecklats till en action hjältinna under filmens gång.

Genom Ripleys utveckling förminskas även hotet från varelserna. De är många till antalet och fungerar inte längre som ett ensamt lurande hot. Soldaterna och deras vapen visar sig vara effektiva. Därför behövs en ny och farligare huvudantagonist. Det är drottningen. Ripley måste gå tillbaka till grunden och förlita sig på sin intelligens och initiativförmåga för att besegra sin motståndare. Denna gång använder hon sig av en lyftrobot som hon styr manuellt. Ripley överlistar drottningen, och använder sig av samma teknik som i förra filmen, när antagonisten suggs ut i rymden.

3.4 Alien 3 (1992)

Regi: David Fincher

Manus: David Giler, Walter Hill & Larry Ferguson (story Vincent Ward)

3.4.1 Scenbeskrivning & scenanalys

Tabell 3. Alien 3 (1992), scenbeskrivning & scenanalys

Scenbeskrivning	Scenanalys
<p>Anslag: Filmen börjar ombord på Sulaco, där förtexterna rullar samtidigt som man ser hur ett Alien-ägg kläcks ombord på farkosten. En parasit krälar upp på en av hypersömn-kapslarna och fräter ett hål i den vilket orsakar en eldsvåda ombord. Som automatisk nödlösning skickar Sulaco ut Ripley och de övriga i en nödkapsel.</p>	<p>Anslag: Givetvis har en parasit följt med dom på resan hem. Dessutom antyds att någon blir impregnerad med en Alien redan från första början.</p>
<p>Nödkapseln kraschlandar på den närmaste planeten, Fury 161, en före detta blyfabrik, numera isolerad fängelseplanet.</p>	<p><i>En ny miljö för trilogin.</i></p>

<p>En grupp fångar är de första på plats. De öppnar nödkapseln och utvärderar situationen, varav de märker att en passagerare fortfarande är vid liv.</p> <p>En datarapport analyserar för tittaren vem som överlevt, Ripley. De övriga rapporteras dött i kraschen. Samtidigt ser vi Ripley som får akut vård i hennes medvetlösa tillstånd.</p>	<p><i>Lite chockerade förklarar Hicks och Newt döda. Inga tecken på vem som bär på varselen ännu.</i></p>
<p>När nödkapseln bogseras bort ser vi en hund som skäller ombord på kapseln, det visar sig vara en parasit som överlevt kraschen och gömt sig ombord.</p>	<p><i>Ett enkelt sätt att öppna möjligheten för filmens antagonist.</i></p>
<p>Inne på fängelset är samtliga fångar samlade och blir informerade av fängelsets direktör, Andrews, vad som skett och vem som överlevt. De blir chockade över att få höra att en kvinna finns bland dom, eftersom detta tydligen är en fängelsekoloni enbart för män. Vidare säger Andrews att ett räddningsteam blivit ditkallade och anländer inom en vecka.</p>	<p><i>Konflikterna börjar redan utan Ripleys medvetande. En överlevande kvinna bland 20-30 livstidsdömda fångar, samtliga män. Ingen av dom tar det lätt utan visar deras tydliga missnöje. Det visar sig att alla tagit ett livstids långt löfte att leva i celibat. Gruppen (fångarna) verkar dessutom dela en högre tro. Andrews är den som är mest orolig för vad Ripleys närvaro kommer att ha för effekt på fångarna och fängelsets ordning. Två tydliga ledarfigurer presenteras bland männen, Andrews som är fängelsets direktör samt Dillon som verkar vara fångarnas indirekta ledare.</i></p>
<p>Inne på sjukstugan vaknar Ripley till medvetande. Den första hon stöter på är fängelsets doktor, som ger henne en stabiliserande spruta. Hon frågar direkt var hon är,</p>	<p><i>Ripley vill trots hennes svaga tillstånd direkt bli underrättad kring händelserna som fört dit henne. Hon visar Clemens sitt förtroende när hon låter honom injicera</i></p>

<p>och hur hon kommit dit. Doktorn, Clemens, informerar henne kring händelserna som för henne dit. Han berättar även att de övriga inte överlevt. Ripley, fortfarande svag, vill direkt besöka nödkapseln för att se för sig själv.</p>	<p><i>henne med ett stabiliserande ämne. Han i sin tur är hennes för stunden enda informationskälla och berättar således att de övriga dött. Ripley tar nyheten relativt barskt.</i></p>
<p>På vägen till nödkapseln underrättar Clemens i stora drag vad det är för en intuition hon är på. Ripley inspekterar farkosten och ser ett hål i en av hypersömnkapslarna. Det visar sig vara Newts kapsel, hon vill direkt se Newt som ligger på bårhuset.</p>	<p><i>Nu då Ripley med egna ögon ser hur de övriga dött ger hon efter för sina känslor, vilket är helt förståeligt med tanke på allt som karaktären i den tidigare filmen gått igenom för att förhindra detta antiklimax. Dessutom ser Ripley ett hål på Newts kapsel som onekligen har orsakats av en parasit. Därför vill hon inspektera Newt på bårhuset.</i></p>
<p>I en annan del av fängelset ser vi hunden ligga flämtandes med tydliga sår kring käften. Det är tydligt vid det här laget att parasiten impregnerat hunden och det är bara en fråga om tid innan en Alien föds.</p>	<p><i>Fången som är hundens ägare har ingen aning om vad som orsakat hundens lidande och misstänker de övriga på fängelset, och på så sätt är varelsens existens fortfarande okänd.</i></p>
<p>På bårhuset vill Ripley ha en stund ensam tillsammans med Newt. Hon ber den döda flickan om förlåtelse och undersöker sedan henne efter tecken av en varelse. När Clemens frågar hur det egentligen står till, ber Ripley honom att göra en obduktion. Clemens frågar varför, men Ripley vill inte avslöja sina verkliga insikter utan ljuger istället och säger att dödsorsaken kan vara kolera.</p>	<p><i>Ripleys känslor sväller över då hon måste inspektera Newts lik. Då Clemens frågar henne varför Ripley insisterar på en obduktion, gömmer sina verkliga motiv för att inte ge ett galet intryck. Hon vill således inte avslöja varelsens existens ifall det är möjligt att undanhålla det. Clemens köper inte Ripleys historia, men igen visar han ödmjukhet och påbörjar obduktionen.</i></p>

<p>Efter obduktionen visar det sig att Newt inte burit på en varelse, utan att hon drunknat. Clemens frågar igen vad det är Ripley egentligen letar efter. De avbryts dock av Andrews, han frågar också varför obduktionen utförts. Clemens försvarar dock Ripley och påstår att de undersökt kroppen för att se ifall flickan burit på ett virus. Andrews köper historien, men menar även att han inte uppskattar att Ripley visat sig bland fångarna. Trots att de funnit Gud så betyder det inte att de är mindre farliga. Ripley ber att kropparna skall kremeras.</p>	<p><i>Obduktionen smärtar Ripley, men lättar antagligen henne när hon ser att Newt inte burit på en Alien. Clemens försvar av obduktionen visar att han är pålitlig. Andrews visar inte samma medkänsla för Ripley.</i></p>
<p>Vändpunkt 1: Under en begravningsritual håller både Andrews och fångarnas ledare, Dillon, varsitt minnestal. Samtidigt som de döda sänks ner i gigantiska blyugnar föds Alien från hunden.</p>	<p><i>Vändpunkt 1: Dillons tal berör Ripley där hon ser Hicks och Newts kroppar som sänks ner i de massiva ugnarna. Gruppen är föga medveten om den nya fienden som följt med Ripley.</i></p>
<p>I följande scen får vi se en fysisk förändring hos Ripley. Hon har rakat bort sitt hår. Detta för att lättare smälta in på fångelset, där samtliga har minimalt lite hår eller inget hår alls. Den andra orsaken är löss, vilket Clemens nämnt tidigare.</p>	<p><i>En ny Ripley, förändringen är radikal. Men det ger henne en möjlighet att närma sig de övriga (fångarna). På så sätt går hon direkt emot Andrews order att hålla sig isolerad tills räddningsteamet anlant.</i></p>
<p>I matsalen presenterar hon sig för första gången för fångarna. Hon närmar sig ett bord där Dillon och några andra äter. När Ripley försöker tacka honom för hans ord under kremeringen stöter han bort henne. Men Ripley verkar orädd och sätter ändå</p>	<p><i>En scen som prövar Ripleys mentala styrka. Hon ger sig in i nästet av fångarna där de äter i massen. Allas blickar är på henne, speciellt efter att hon sitter sig ner bland dom, trots att Dillon inte undan gömmer hans kriminella förflutna. Ripleys</i></p>

<p>sig ner.</p>	<p><i>mod intresserar honom och han välkomnar henne indirekt då han säger att alla tolereras hos dom.</i></p>
<p>Clemens berättar för Ripley kring fångarnas situation och starka tro. Han menar att fängelset skulle stängas men fångarna, med Dillon i spetsen, vägrade och blev således kvar för att sköta verksamheten. Ripley avbryter Clemens då han frågar på nytt kring obduktionen, istället undrar hon om han är attraherad av henne.</p>	<p><i>För stunden verkar Ripley vara nöjd och lättad, hennes annars så skeptiska och varsamma beteende är inte lika dominant. När Clemens vill veta mer om hennes förflutna spelar hon bort honom genom att indirekt förföra honom. Relativt hastigt kan de verka. Eftersom det går aningen emot hennes karaktär som man lärt känna sen tidigare. Ett romantiskt intresse presenterades givetvis i Hicks från den föregående filmen, men det dog även med honom. Det känns hastigt då hon nu är så rakt på sak.</i></p>
<p>I fängelsets tunnlar har varelsen nu vuxit till sig, bytt skinn (som en orm) och blir misstagen för hunden av dess ägare. Detta leder till det första dödsfallet bland fångarna.</p>	<p><i>Omedveten om dess existens går den blåögde fången rakt i fällan.</i></p>
<p>Ripley vaknar upp bredvid Clemens i en säng, hon märker en likadan streckkod i hans nacke som de övriga fångarna har. Clemens tar igen upp Ripleys påtvingade obduktion av Newt, denna gång svarar hon igen slingrandes kring sanningen och skyl-ler på mardrömmar under hennes hyper-sömn. Hon i sin tur frågar varför Clemens har en streckkod i nacken men han undviker frågan tills vidare. Andrews assistent</p>	<p><i>En romantisk scen är således bortblåst och lite av den blid man kanske tidigare haft av Ripley som platonisk finns kvar. Karaktärernas frågelekar fortsätter, denna gång är det Clemens tur att undanhålla sanningen. Snart väcks dock Ripleys oro till liv då hon får höra att en fånge dött. Startar hennes mardrömmar på nytt? Eller är detta bara en olycka?</i></p>

<p>Aaron meddelar via en radio åt Clemens om olyckan som nyligen inträffat, medan Clemens avlägsnar sig ligger Ripley kvar misstänksam till incidenten.</p>	
<p>Fängelsets tre anställda; Andrews, Aaron samt Clemens går igenom vad som kan ha orsakat olyckan, men kommer inte till någon direkt lösning.</p>	<p><i>Av de tre anställda på fängelset är det enbart Clemens som finner att någonting inte är som det skall vara. De övriga två, speciellt Andrews, ser inte någon annan möjlighet än att det är fråga om ett internt mord. Kanske menar han redan att Ripleys närvaro orsakat detta. Aaron håller sig som vanligt efter Andrews åsikter.</i></p>
<p>Under tiden har Ripley begett sig till nödkapseln där hon återhämtar kapselns svartlåda, men snart överraskas hon av Clemens. Han berättar att han upptäckt likadana frätmärken vid olycksplatsen som fanns på sidan av Newts kapsel. Han uppmanar Ripley att berätta för honom vad som orsakat detta. Hon ger äntligen efter och frågar ifall det finns en dator som kan spela upp vad som finns i svartlådan. Clemens svarar dock att det inte finns sådan utrustning där. Ripley undrar då var kvarlevorna av androiden Bishop finns i hopp om att kunna använda honom istället.</p>	<p><i>Typiskt Ripley låter hon ingenting gå obemärkt förbi. Fångens död fångar hennes uppmärksamhet och hon ser möjligheten att använda nödkapselns svartlåda för att få reda på vad som orsakat eldsvådan. Hon är nästan till och med villig att öppna sig för Clemens.</i></p>
<p>Andrews utfrågar Clemens kring Ripley och deras relation. Vidare berättar han att företagen som skickat ut räddningsteamet var mycket noggranna med Ripleys säkerhet. Andrews vill veta allt som Clemens</p>	<p><i>Clemens visar fortfarande lojal till Ripley då han inte underrättar Andrews om vad hon döljer. Trots att Clemens inte konkret vet, är hans misstankar på rätt spår.</i></p>

kan berätta om situationen.	
Ripley beger sig till fängelsets sopstation där hon hittar Bishop. Men när hon skall lämna stället blockeras utvägarna av några fångar. De stannar henne och försöker våldta henne, men Dillon kommer till Ripleys undsättning.	<i>Ripley sätts på prov (fysiskt sett) för första gången då hon blir överfallen, men hon ingen chans mot de överlägsna fångarna.</i>
I fängelsets tunnlar blir tre fångar överfallna av varelsen som dödar alla utom en som lyckas fly.	<i>En överlevande ger chansen för Ripley att bekräfta att detta inte längre handlar om interna mord bland fångarna.</i>
Point of no return: Ripley lyckas koppla svartlådan till Bishop och chockstarta honom. Han bekräftar för Ripley vad hon fasat. En Alien hade kommit med dom ombord, dessutom vet företaget om det. Bishop ber Ripley stänga av honom och samtidigt rusas den överlevande fången in i medicinavdelningen. Han är i chocktillstånd och fångar direkt Ripleys uppmärksamhet.	<i>Point of no return: Ripleys förhållande till det som en gång varit Bishop finns kvar. Hon är ödmjuk och varm när hon tilltalar honom. Men allvaret tynger henne då hennes misstankar besvaras. Vad värre är att företaget vet om det. Ripley förstår redan nu att deras prioritet med största sannolikhet kommer att vara varelsen och inte henne, eller de övriga på planeten.</i>
Dillon försöker få reda på vad som hänt de två övriga fångarna medan Andrews enkelt tror att de blivit mördade. Då fången yrar om en ”drake” stämmer Ripley in.	<i>Händelseförloppet oroar givetvis Ripley som nu är säker på hennes sak. En Alien finns bland dom.</i>
Ripley går igenom historien från tidigare kring varelsen, men Andrews verkar inte köpa berättelsen. När Ripley sedan frågar vad det finns för vapen på fängelset får hon reda på att det inte finns några. Andrews ber henne återvända till medicin-	<i>Andrews är envis och köper inte Ripleys historia till hennes frustration.</i>

avdelningen.	
Clemens undrar vad Ripley diskuterat med Andrews men hon vill inte berätta historien för honom. Vidare säger Ripley att hon inte mår särskilt bra. Clemens ordnar en spruta åt henne och berättar samtidigt varför han tidigare varit en fånge. Men plötsligt blir han attackerad bakifrån av varelsen. Clemens dör omedelbart och Ripley flyr men blir instängd i ett hörn av varelsen. Dock dödar den inte henne, utan låter henne vara.	<i>Clemens öppnar sig för Ripley och för första gången är deras förhållande, om än en kort stund, genuint. Varelsen dödar Clemens men inte Ripley. Någoting stämmer inte. Antagligen är det hon som har en Alien inuti sig.</i>
Då Ripley samlat sig springer hon till mänsen där fångarna är samlade. Andrews går igenom händelserna för fångarna men avbryts av Ripley som berättar vad som hänt. Andrews tvivlar fortfarande på henne, men blir i sin tur attackerad av varelsen som drar iväg med honom.	<i>Nu visar sig varelsen för de övriga. Fångarna blir chockade.</i>
Fångarna omgrupperar och diskuterar sina möjligheter och vem som nu skall ta över för gruppen. Dillon menar att Ripley skall göra det, men de övriga fångarna ser istället Dillon som deras ledare. Ripley frågar kring olika möjligheter att stänga in varelsen och försöka förgöra den med eld.	<i>Andrews likvideras och således saknas en klar ledare på fängelset. Ledarskapsrollen kommer antagligen tillfalla Dillon eller Ripley, trots att Aaron egentligen är den som ligger näst i rang, men saknar respekt, ledarskapsförmåga eller intelligens. Ripley är något osäker på stämningen bland fångarna och går inte så aggressivt in i handlingen som hon gjort i de tidigare filmerna.</i>
Tillsammans med Aaron går Ripley ige-	<i>Ripley tar slutligen ansvar över situation-</i>

<p>nom de olika tunnelsystemen på en karta som varelsen rör sig i. Vidare vill hon veta med vilka medel som dom kan göra upp eld.</p>	<p><i>en.</i></p>
<p>Aaron visar upp ett lager med giftigt avfall som de kan antända och använda mot varelsen. Ämnet visar sig vara högst explosivt.</p>	<p><i>Ämnet kanske verkar som en risk att använda, men Ripley och de andra har inte egentligen några andra möjligheter.</i></p>
<p>Ripley underrättar för Dillon hur de skall spola ut varelsen ur tunnlarna och försöka stänga in den i lagret. Dillon motsätter sig planen då han förstår vilka som skall göra grovjobbet, fångarna. Men Ripley understryker att de alla ligger under samma fara.</p>	<p><i>En djärv, eller kanske snarare fräck plan att lägga i rörelse. Men Ripley vet även att någon måste göra grovarbetet, och det kan hon inte göra ensam. Den enda tillgången fångarna har är dom själva. Dillon förstår hennes motiv till slut.</i></p>
<p>Under ett montage ser man hur fångarna skriker till verket, svabbar det giftiga avfallet ut över tunnlarna. Ripley känner plötsligt en illamående smärta inifrån.</p>	<p><i>Situationen pekar allt tydligare på att huvudrollsinnehavaren har en växande varsel inom sig.</i></p>
<p>En av fångarna som bär på ett signalljus blir attackerad av varelsen och tappar i samma väva ljuset som antänds då de landar vid avfallet. Det leder till en explosion som förgör en stor del av fångarna. Dillon lyckas sätta på sprinklersystemet och räddar de överlevande fångarna.</p>	<p><i>Olyckan är förödande för fångarna men de fortsätter trots allt sitt arbete, för bort sina döda kamrater och går vidare.</i></p>
<p>Efter sätter sig Ripley ner och upplever igen smärtor, hon meddelar att hon behöver ta sig till nödkapselns medicinenhet.</p>	<p><i>Det är en ny vändning som historien gör genom Ripleys oväntade graviditet. De tidigare filmerna hade gett ett dödsstraff för Ripley. Men här känns det inte lika platt och hopplöst. Filmen indikerar näst-</i></p>

	<i>an som om det vore meningen att Ripley skall gå detta öde till mötes.</i>
Vändpunkt 2: Väl i nödkapseln lägger sig Ripley i en röntgen för att kunna se vad som orsakar smärtorna. Aaron följer efter och hjälper henne. Han upptäcker en varelse inne i henne, och visar den för Ripley.	Vändpunkt 2: <i>Varken för tittaren eller Ripley kommer det som en chock att hon bär på en Alien. Ripley är både chockad, rädd, men samtidigt aningen lättad.</i>
På Andrews kontor ger Aaron Ripley möjligheten att kontakta räddningsteamet som nu är bara timmar från planeten. Ripley menar dock att de skall säga att hela fångelset är förgiftat till Aarons förundran. Han menar istället att de är de enda som kan förgöra varelsen och eventuellt hjälpa Ripley. Men Ripley förklarar företagets verkliga intensioner. Aaron beklagar men säger fortfarande att de övriga kan bli räddade. Ripley ger sig då ut ensam för att söka upp varelsen.	<i>Räddningsteamet verkar vara Ripleys sista hopp. Men det är bara en naiv tanke. De är den indirekta antagonisten, som är ute efter varelsen och de pengar och makt som den kan tillföra. Ripley förstår detta.</i>
I ett ångrum letar Ripley efter varelsen men den vill dock inte ta hennes liv, eftersom Ripley bär på en varelse inom sig.	<i>Själva scenen tar egentligen slut före vi hinner se varelsen göra (eller i det här fallet inte göra) någonting åt Ripley. Men scenens poäng ligger i att beskriva Ripleys frustration och desperation, men även mod och beslutsamhet. Villig att dö för att inte företaget skall få chansen att behålla varelsen hon bär på.</i>
Ripley söker upp Dillon och uppmanar honom att döda henne eftersom hon bär på	<i>Kravet är mycket själviskt och desperat, vilket även Dillon märker. Han tycker att</i>

<p>varelsen. Vidare berättar hon att det är en drottning som i sin tur kan lägga fler ägg. Dillon vägrar dock göra det, istället uppmanar han Ripley att hjälpa dom att förgöra varelsen. Ripley vädjar dock att han skall ta hand om henne ifall de lyckas.</p>	<p><i>Ripley är till mer hjälp levande än död.</i></p>
<p>När gruppen på nytt möts och analyserar läget försöker Dillon få fångarna att agera nu före räddningsteamet anländer. De övriga fångarna lyssnar inte och menar att företaget kommer att rädda dom. Ripley berättar igen om företagets prioritet: varelsen. Dillon menar att de tillsammans skall försöka locka in varelsen till fångelsets blyfabrik för att dränka den i flytande bly.</p>	<p><i>Tillsammans med Ripley är det Dillon som slutligen lyckas motivera de övriga fångarna att agera nu medan de har tid.</i></p>
<p>I tunnlarna berättar Dillon hur de skall försöka lura in varelsen till gjutformen och därifrån sänka blyet över den. De övriga fångarna letar efter varelsen och lockar in den mot formen. Under en katt och råttalek är det få av dom lyckas överleva, Dillon och Morse samt Ripley. Slutligen lyckas de dock få varelsen instängd och inpressad mot gjutformen.</p>	<p><i>Föga oväntat får de flesta fångarna sätta livet till under jakten. Ripley är inte mer delaktig i jakten annat än mot slutet då hon stöter på varelsen.</i></p>
<p>Samtidigt anländer räddningsteamet som möts av Aaron. Han meddelar var Ripley och varelsen är.</p>	<p><i>Fortfarande övertygad om att hjälpen har kommit meddelar den naive Aaron var de kan hitta Ripley.</i></p>
<p>När varelsen till slut blivit instängd i gjutformen måste någon försöka hålla den nere medan de andra sänker blyet över</p>	<p><i>Detta skulle vara den perfekta möjligheten för Ripley att förgöra bägge varelser samt dö i kuppen. Men varelsen verkar inte sär-</i></p>

<p>den. Ripley ser sin chans att dö tillsammans med den, men Dillon vägrar låta Ripley offra sig själv. Istället märker Dillon snart att varelsen tagit sikte på honom. Han uppmanar Ripley att ta sig därifrån och offerar istället sig själv för att hålla varelsen nere i formen.</p>	<p><i>skilt intresserad i henne.</i></p>
<p>Morse är den som är först uppe vid gjutformens kontroll-plattform. När Ripley tagit sig ur formen meddelar hon åt Morse att sänka blyet över varelsen.</p>	<p><i>Varelsen dränks i flytande bly till triumferande musik. Kampen är över.</i></p>
<p>Bägge två hurrar i glädje då de äntligen lyckats få död på varelsen, men till deras förvåning hoppar den upp ur det kokande blyet och sätter fart mot Ripley. Men Ripley ger inte upp och lyckas istället nå sprinklersystemet som väller kallt vatten över varelsen som slutligen exploderar.</p>	<p><i>I klassisk skräckfilms comeback-anda gör varelsen sin sista entré för att igen förgöras. Ripley agerar snabbt som alltid.</i></p>
<p>Uppgörelse: När Ripley och Morse beger sig bort från plattformen stöter de på Aaron och räddningsteamet. Ripley säger att de skall hålla sig borta från henne. Då uppenbarar sig en man som är en exakt kopia av Bishop. Då Ripley tror att det bara är en annan android visar det sig han vara konstruktören bakom roboten, en verklig människa. Han försöker få Ripley att överlämna sig till dom, så att de kan rädda henne. Men hon vägrar tro på honom och backar sakta tillbaka till plattformen. Bishop försäkrar henne på nytt att</p>	<p>Uppgörelse: Här ges chansen och möjligheten helt och hållet till Ripley. Hon är den som har makten över varelsens existens eller icke-existens. Det vet Bishop och företaget och möter henne därför med öppna armar. Men Ripley genomskådar allt och håller sig efter sin egen linje. Hon tar slutligen det sista steget över och offerar sig själv för att medvetet kunna förgöra varelsen en gång för alla.</p>

<p>de bara vill hjälpa Ripley, att de inte är intresserade av varelsen. Men Ripley förnekar honom chansen och beordrar Morse att styra ut plattformen mot blyugnarna. Aaron attackerar Bishop men blir skjuten av en vakt. Bishop försöker förgäves övertala Ripley att låta honom få varelsen, men Ripley har redan bestämt sig. Slutligen hoppar hon ner mot ugnarna och försvinner in i lavan. Under fallet föds varelsen ur hennes bröstorg och Ripley håller i den med ett lugn över ansiktet.</p>	
<p>Morse är den enda överlevande och blir eskorterad bort av räddningsteamet. I nödkapseln spelas ett meddelande från den första filmen spelas upp där Ripley berättar att hon är den sista överlevande från Nostromo.</p>	<p><i>Trilogin knyts samman med Ripleys röst från den första filmen. Ripleys resa har äntligen nått sitt slut.</i></p>

3.4.2 Karaktärsanalys

Starten av *Alien 3* (1992) blev mycket komplicerad med två byten av regissör innan David Fincher slutligen tog över. Historiens koncept grundlades av Vincent Ward, men mycket förändrades redan under förproduktionen och omarbetats av producenterna, David Giler och Walter Hill, vilka även skrev manuset. Filmen var redan från början ett svårt projekt att ta sig an, med en smal tidtabell och ett redan utsatt datum för filmens premiär. Då produktionen startade skrevs manuset samtidigt som inspelningarna påbörjades. Igen valde man att fortsätta Ripleys resa där den förra filmen avslutades.

Filmen börjar med att direkt döda både Newt och Hicks samt förstöra Bishop. Ripley är den enda överlevande ombord på nödkapseln då den landar på planeten. På så sätt är

Ripley tillbaka på ruta ett, ensam i en helt ny miljö. Ett nödvändigt antiklimax för att kunna starta hennes avslutande kapitel.

Denna gång befinner Ripley sig som ensam, utomstående kvinna bland en grupp män, majoriteten livstidsfångar. Ett sätt att utveckla genusrollerna. I de föregående filmerna har Ripley varit en av få kvinnor. Men nu är hon ensam, och dessutom i sällskap av allt från mördare till våldtäktsmän.

Ripleys förutsättning för att kunna gå vidare, är att släppa saken till sina kära, främst Newt. Sorgen är oundviklig, men från de tidigare filmerna så vet vi hur stark person Ripley är. Det understryks av hur relativt lätt hon går vidare efter att kropparna begravts. Hon väljer att inte se tillbaka utan ser istället framåt. Framtiden verkar oviss för henne, och därför har hon ingen direkt målsättning för att föra historien vidare och utveckla karaktären.

Fängelsets anställda har alla olika relationer till Ripley. Clemens är den första hon stiftar bekantskap med, han visar sig genast vara hjälpsam och pålitlig. Relationen till Andrews är komplicerad, Ripleys närvaro stör honom tydligt. Helst skulle han se att hon hålls isolerad från de övriga på fängelset. Han tror inte heller på Ripley när hon berättar om varelsen. Men han är inte egentligen något hinder för Ripley. Åtminstone hinner han inte bli det eftersom varelsen dödar honom redan i andra akten.

Ripleys förhållande till Clemens är mycket speciellt och annorlunda. De litar på varandra, trots att de undanhåller olika hemligheter för varandra. Och plötsligt uppstår ett romantiskt förhållande från ingenstans. Men Clemens är mycket viktig för Ripley för att kunna komma in i den främmande miljön, han ger henne trygghet.

Fångarna och Ripley har en spänd relation mellan sig. Ingen av dem förhåller sig likgiltigt till att det plötsligt finns en kvinna bland dem. Frustrationen förvärras när de får reda på vad som följt med henne. Men Ripley vinner till slut deras tillit, om dock med Dillons hjälp.

Filmen har visserligen en antagonist, varelsen. Men den förmedlar inte samma hot mot Ripley som den tidigare gjort. Ripleys egentliga motståndare i den här filmen är företaget. Samt den varelse som växer inuti henne. Spelet om överlevnad är mycket mer an-

norlunda i den tredje filmen. Ripley ställs inför två val: liv eller död för både henne och varelsen. Det finns plötsligt inte längre en grå zon.

Mötet med döden är således den ultimata prövningen för Ripley. Hennes utveckling strävar mot ett slut på historien. Ett slut för Ripley och varelsen, vilkas öden hon har i sina egna händer. Kanske var även därför Newt och Hicks snabba död någonting nödvändigt för att Ripley skall utvecklas i denna riktning. Överlevnadsinstinkten är inte längre lika stark hos Ripley, hon är nästan till ro med sin hopplösa situation. Det är en radikal förändring hos henne, jämfört med hur hon agerat tidigare.

Ripleys slut blir inte överraskande. Filmen och hennes utveckling har hela tiden lutat mot karaktärens död. Redan vid indikationerna att hon kan bära på en varelse så har tittaren kunna förhålla sig skeptiskt till Ripleys överlevnad. Skickligt av manusförfattarna ges dock Ripley ett sista val i slutet av filmen. Hoppet finns ännu kvar för henne. Men poängen med Ripleys utveckling skulle gå om intet ifall hon inte valde att offra sig själv och varelsen. Därför slutar även filmen, samt historien om Ripley och varelsen, på ett fungerande sätt.

4 SLUTSATSER

Under filmernas genomgång och analys har jag försökt ta upp alla element som berör mina frågeställningar.

- Hur skiljer sig karaktären i de tre olika filmerna?
- Hur utvecklas karaktären i filmerna?
- Vad är genusrollens påverkan?

I detta kapitel diskuteras vad jag kommit fram till och om det sammanfattar mina frågor. Avslutningsvis utvärderar jag mitt eget arbete.

4.1 Skillnader i karaktären

Det finns många olika sidor av Ripley. Allt från rollen som en mor till en ledare. Även hennes känslor och humör skiftar och förändras i de olika filmerna. Det är enkelt att se hur mycket förändring en karaktär kan genomgå om man exempelvis enbart fokuserar på filmgenren. Men det ligger mer i skillnaderna. Antagligen mer än bara de faktorer som jag tagit upp; manus, regi och subgenre. De är dock de mest inflytelserika. Eftersom examensarbetet inte grundar sig på en analys av de tidigare nämnda faktorerna går jag inte in på deras djup. Istället beskriver jag *vilka* de huvudsakliga skillnaderna är.

I början av historien är Ripley omedveten om vad som kommer att hända henne. Hon vet ingenting om varelsens existens eller att företaget hon arbetar för är ute efter den. Dessutom på hennes (och alla andras) bekostnad. När den andra filmen börjar är hon mycket medveten om vad hon har att göra med ifall hon väljer att åter igen möta varelsena. När hon slutligen blir strandad på en främmande planet i den tredje filmen har hon inte någon möjlighet att förändra historiens framåtrörelse. D.v.s. för hennes del kunde man påstå att hon hamnar där av en slump. Det är tre olika sätt att börja karaktärens utveckling på; omedvetenhet, medvetenhet samt slump.

Vidare är filmernas manuskript skrivna under tre olika sorters processer. Ett originalmanus, dock omarbetat. Ett manus som skrivits med en eventuell uppföljare i tanke. Samt det sista som skrivits under produktionens process och med ett redan uppspikat utsläppningsdatum. James Camerons manus för den andra filmen är det som ger Ripley en ny dimension då han gör henne till en actionhjäلتinna. Det tredje manuset påminner mera

om det första. Men det innehåller även en unik utveckling för Ripley då hon tvingas möta faran på ett helt nytt sett. Samt ger Ripley ett slutgiltigt mål.

Skillnaderna i regin är de absolut svåraste att framhäva. Dels på grund av att referensmaterialet som jag använt mig av, dokumentärerna kring filmerna, inte valt att djupare beskriva förhållandet mellan huvudkaraktären och regissören. Men man ser i filmerna hur karaktären växer ansvarsmässigt. Kanske det även betyder att skådespelerskan haft större inflytande under de två senare produktionerna.

Den största skillnaden i Ripley är subgenrens påverkan. Det är utifrån den som filmen är uppbyggd. Är det en skräckfilm förväntar vi oss att protagonisten skall uppleva skräck. Om det rör sig om action skall Ripley vara tuff. En thriller är genre som ligger mellan de två tidigare nämnda, den skall innehålla element av både spänning och action. Jag anser att filmens genre genomsyrar filmen och samtidigt karaktären och hennes utveckling.

4.2 Utveckling och mål

I det förra kapitlet tog jag upp skillnader i karaktären, men jag nämnde att det finns många olika sidor av Ripley. Det innebär även att det finns många utvecklingar. I sin bok, *Story*, sammanfattar Robert McKee att äkta karaktärsutveckling innebär att karaktären förändras under filmens förlopp, till det bättre eller det sämre (McKee, 1999, s. 104).

Den första utvecklingen Ripley gör är att hon växer till en ledare för gruppen. Det känns även naturligt eftersom hennes karaktärsdrag stöder utvecklingen. Hon tar egna initiativ, är intresserad, framåtdrivande karaktär som hela tiden vill få sin vilja igenom. Efter Dallas död i den första filmen skulle det vara kontroversiellt ifall Ripley inte tog kommandot. Då syftar jag inte heller på farkostens naturliga rangordning. För man ser hur liten påverkan rangordning har i den andra filmen. Där är den med högst befäl, Gorman, efter halva filmens gång plötsligt underställd sina soldater och Ripley.

Ripley ledarskapsroll når nya dimensioner i den andra filmen då hon plötsligt ses som ledare för en klart större grupp, dessutom bestående av soldater. Vägen dit är inte självklar och för att kunna uppnå en ny status måste hon även bevisa sig själv kapabel att

leda gruppen. Men Ripley verkar även trivas med större ansvar, åtminstone ända till den tredje filmen. McKee påstår att en karaktär måste vara trovärdig (McKee, 1999, s. 106). Det betyder även att Ripleys karaktärsdrag måste vara trovärdiga för att hon skall kunna utvecklas till en bl.a. en ledare. I min analys upplever jag att karaktärsdragen tillämpar sig för de utvecklingar hon gör.

I den tredje filmen vill Ripley inte ta över som ledare för gruppen efter att fängelsets direktör dött. Även fast fångarnas ledare föreslår henne öppet inför de andra. Varför hon inte vill ta ansvar är en annan utveckling hos henne. Kanske tynger hennes förflutna henne. Eller så är hon rädd för eller obekvämd med ansvaret. Efter en stund flyter hon dock lite försiktigt in i rollen som en av ledarna för gruppen. Men hon har två personer att stöda sig på, Dillon och Aaron.

Ripleys utvecklas under den andra filmen på två helt nya sätt, först i rollen som surrogatmoder men även som actionhjältinna. Den första rollen känns naturlig. Ripley är varsam, omtänksam och beskyddande. Vi ser tecken på det redan i den första filmen när hon vägrar riskera besättningen ombord på farkosten för signalens skull. Men förhållandet till Newt kommer heller inte gratis. Deras relation utvecklas gradvis, för att till slut bli det viktigaste för Ripley. Newt överlevnad är hennes mål.

Som jag tidigare nämnt är Ripleys största utveckling den som gör henne till en actionhjältinna. Det utvecklar hennes karaktär från att vara rädd och handikappad i mötet med varelserna till en krigare utan fruktan.

Den tredje filmens huvudutveckling är Ripleys möte med döden. Samtidigt som varelsen växer inom Ripley måste hon möta ett potentiellt slut på sin färd. Redan under filmens anslag tvingas karaktären att möta döden. När Hicks och Newt inte längre finns med i bilden är döden inte längre lika hopplös. Trots detta strävar överlevaren inom Ripley hela tiden emot utvecklingen. Men Ripleys historia fullbordas när hon väljer att dö.

När man ser på Ripleys progression som helhet kan man dra många slutsatser. Hon utvecklas medvetet, dvs. hon är i kontroll över sin utveckling. Ripley är även villig att utvecklas och hon gör det för att kunna uppnå ett mål eller kommer över ett hinder. Dessa attribut är essentiella för en protagonist. Vidare är hon mångsidig och kan utvecklas på flera plan.

Att påstå att Ripley har ett definitivt mål är svårt. Det kan vara så simpelt som överlevnad, men det kan även finnas en viktigare agenda. Något som karaktären från första filmen strävar efter. I en romantisk komedi kunde målet vara lyckan att vara tillsammans med sin älskade. Science-Fiction kan vara komplicerad filmgenre och därför behöver kanske protagonistens mål inte vara klart från första början.

När man ser på Ripleys historia som helhet så utvecklar hon till slut en relation med sin motståndare. I den tredje filmen är hon så bekant med varelsen att det plötsligt verkar som om den alltid funnits där. Givetvis syftar jag inte på ett vänskapsband. Men förhållandet utvecklas speciellt efter att Ripley får veta att hon bär på en varelse.

Först när Ripley slutligen kommer till insikt att hon har varelsens existens i sina egna händer är hennes mål uppenbart. Hon har från första början kämpat emot varelserna och väljer därför att utplåna den samtidigt som hon offerar sig själv.

4.3 Genusroll

Den sista forskningsfrågan har att göra med genusroller i filmerna. Jag är intresserad att utreda hur valet av protagonistens kön påverkat karaktären och filmerna i allmänhet. För att kunna påpeka skillnader anvisar jag till detaljer som kunde varit annorlunda ifall Ripley varit man. Slutligen så skall jag sammanfatta Ripleys relationer till de övriga männen i filmerna.

Genom att bestämma ett kön på huvudkaraktären, ges den möjligheter eller begränsas på olika sätt. Precis som för oss har könsrollen för protagonisten stor inverkan. Men vad har den konkret för betydelse för Ripley? Om huvudrollsinnehavaren varit man och spelats av t.ex. Arnold Schwarzenegger kan vi tänka oss att karaktärens handlingar och utveckling sett mycket annorlunda ut. Historien presenterar en extremt farlig och fysiskt överlägsen antagonist. Kanske vore den inte längre lika skräckinjagande om protagonisten hade möjlighet att med sina bara händer besegra den.

Det ovannämnda exemplet kring rå fysisk styrka och herr Schwarzenegger kan i korthet jämföras med Ripley. Jag refererar nu till en annan Science-Fiction baserad actionfilm, *Predator* (1987). Där spelas hjälten av Schwarzenegger och antagonisten av en ännu större och starkare utomjording. Slutligen kan huvudkaraktären, Dutch, inte besegra

motståndaren med bara sin fysik, utan han måste även använda list och knep för att överkomma sina hinder. Mycket liknande Ripley. Därför kan jag även konstatera att genuspåverkan inte alltid behöver göra en stor skillnad. Det är slutligen karaktärens handling som definierar henne. Inte kön. Men det behöver inte alltid vara så.

Eftersom Ripley är en ”normal” kvinna, utan enorma muskler, måste hon istället med andra egenskaper besegra sin motståndare. Hennes främsta vapen är hennes initiativförmåga, slughet och starka vilja. Istället på att förlita sig på styrka överlistar hon varelserna på olika sätt. Det gör även karaktären mer trovärdig. Hon agerar utifrån de attribut hon har. I den andra filmen lär hon sig hantera vapen och blir således lika kapabel som soldaterna att tampas med varelserna. Det betyder dock inte att hennes tidigare mentala färdigheter fördunklas. Filmens klimax antyder på raka motsatsen.

Den sista aspekten av Ripleys könsroll definieras av förhållandena till de andra männen. Man ser rätt snabbt hur hon känner sig bekväm i andra mäns sällskap. Ripley är definitivt inte en prinsessa som väntar på att bli räddad. Hon är mer eller mindre en av dom. Därför särbehandlas hon inte heller. Ripley har även pondus och respekteras av sina kolleger i den första filmen. I uppföljaren måste hon arbeta något för att kunna få samma respons och det är hennes kvaliteter som ledare som soldaterna slutligen respekterar.

Den tredje filmen är speciell, mycket på grund av miljön hon plötsligt befinner sig i. Här har filmens skapare verkligen utvecklat förutsättningarna för en spänning mellan könen. Men fångarna följer till slut Ripley. Antagligen för att deras största problem inte längre är abstinens till kvinnor, utan varelsen som jagar dom.

Trilogin presenterar två romantiska förhållanden till Ripley. Det första är Hicks, en soldat i den andra filmen. Jag beskrev tidigare i analysen hur förhållandet egentligen aldrig utvecklas. Men det finns någonting som antyder på det. Vid filmens slut finns det en potentiell framtid för Ripley, Hicks och Newt som en familj.

Men drömmen om en familj dör tillsammans med Hicks och Newts i början av den sista filmen. Det finns en stor sorg hos Ripley och Clemens fungerar som ett stöd för henne. Han blir hennes andra förhållande, aningen överraskande snabbt. Kanske är det Ripleys manliga karaktärsdrag som får henne att verka aningen platonisk.

Vogler tar upp problemen kring genusroller i korthet och menar att en hjältinnas färd inte behöver vara lika direkt och linjär som mannens. Maskulina drag för en hjälte är att överkomma hinder, uppnå mål, eller erövra. Medan hjältinnor istället kan vara att bevara familjen eller hemmet (Vogler, 1999, s. xix). Detta stämmer *inte* in på Ripley som istället följer den mer maskulina linjen som jag beskrivit flera gånger under arbetet.

4.4 Utvärdering av eget arbete

Detta kapitel avslutar mitt examensarbete. Här sammanfattar jag hur arbetet förlöpt, vad det gett för resultat och utvärderar det som helhet.

Överlag är jag mycket nöjd med arbetet och min metod att forska. Det har varit behändigt att använda filmerna som referensmaterial och alltid kunna gå tillbaka och analysera vidare på någonting som jag eventuellt missat. Även Tv-dokumentärerna har gett mig information som skulle ha varit svår att hitta i litteratur. Det skulle ha varit ännu knepigare att genom intervjuer få samma information.

Litteraturen jag använt har stött mitt arbete, och samtliga har gett mig olika teorier om karaktärers formning. Tyvärr så ligger ingen av författarnas fokus på genusrollens betydelse i historieberättandet. Utan således har jag delvis dragit slutsatser på basen av egna värderingar och analyser. Många av mina litterära källor beskriver dock karaktären som könsneutral. Samtliga står för sina egna handlingar och utvecklingar oberoende av genus.

Forskningsfrågorna var i starten aningen kluriga att slutligen bestämma mig för, och jag var inte heller säker om jag skulle få svar på det jag letade efter. Men jag upplever själv att de gett mig mera än jag föreställt mig från början. Arbetet har gett mig ett bredare kunnande, inte bara i karaktärsutveckling, utan även hur enkelt det är att forma en karaktär på basen av t.ex. genre, miljö eller genus.

Det som jag anser att är arbetets svaga punkt är filmernas genomgång. Scenbeskrivningarna och analyserna har lätt att flyta in i varandra och jag är aningen orolig ifall upplägget kan verka otydligt eller uppfattas som långtråkig läsning. Men trots det är det fortfarande en viktig del av arbetet för att kunna hänvisa vad jag bygger mina slutsatser

på. Dessutom har tabellerna krävt mer koncentration av mig och jag har verkligen gått igenom filmerna från grunden.

Forskningsfrågan kring genusroller gav mig även en del problem. Dels för att den är så pass mångbottnad. Det finns flera dimensioner i den frågan och man kunde bygga upp ett examensarbete helt och hållet på genusroller inom film. Men fokus ligger fortfarande som alltid på Ripley, som visat sig vara en mer maskulin karaktär. Sexualiteten kring henne känns obesvarad. Det kan även vara något som karaktären i grund och botten saknar.

Jag anser att detta arbete kan hjälpa manusförfattare att utveckla sina karaktärer i fler riktningar. En bra karaktär är livsviktig för en att göra ett bra manus. Man kan använda detta arbete och även gå djupare in på hur t.ex. regissörer eller skådespelare vidareutvecklar karaktären från manusstadiet.

KÄLLOR

Granath, Thomas. 2006, *Manus och dramaturgi för film*, 3:1 uppl. Malmö: Liber AB, 155 s.

Seeger, Linda. 2010, *Making a Good Script Great*, 3 uppl. Beverly Hills, CA: Silman-James Press, 252 s.

McKee, Robert. 1999, *Story*, 1 uppl. London: Methuen Publishing Limited, 467 s.

Vogler, Christopher. 1999, *The Writer's Journey*, 3 uppl. London: Pan Books, 326 s.

Malmström, Sten, Györki, Iréne, Sjögren, Peter A. 1996, *Bonniers Svenska Ordbok*, 5 uppl. Stockholm: Smegraf, 661 s.

ELEKTRONISKA KÄLLOR

Alien. 1979, 20th Century-Fox Productions, [dvd].

Aliens. 1986, 20th Century-Fox Productions, [dvd].

Alien 3. 1992, 20th Century-Fox Productions, [dvd].

The Beast Within: Making Alien. 2003, 20th Century-Fox Home Entertainment, [dvd].

Superior Firepower: Making Aliens. 2003, 20th Century-Fox Home Entertainment, [dvd].

Wreckage and Rage: Making Alien³. 2003, 20th Century-Fox Home Entertainment, [dvd].

